У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 184. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го ЖОВТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 5, 1971 Ч. 184. VOL. LXXVIII.

В ЧИКАҐО ОБ'ЄДНАНО І ВРОЧИСТО ВІДЗНАЧЕНО ДРУГУ РІЧНИЦЮ АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ УКЦ

Чикаґо (М.Д.). — В неділю, 3-го жовтня, місцева українська громада об'єднано і врочисто відзначила другу річницю Четвертого Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви, що відбувся в Римі з кінцем вересня і початком жовтня 1969-го року та закінчився схваленням конституції патріярхального устрою УКЦеркви та зверненням до Папи Павла VI з проханням піднести Верховне Архиєпископство УКЦ до гідности патріярхату. Другу річницю цієї світлої події відзначено в Чикаґо торжественними Святими Літургіями в усіх місцевих українських католицьких церквах. У катедральному храмі св. Миколая Св. Літургію з цієї нагоди відправив о. год. 9:30 рано віце-канцлер єпархії о. В. Вілинський в приявности Владики Ярослава Габра. В парафії св. Володимира і Ольги соборну Св. Літургію відправив парох митрополичий радник о. П. Джулинський в сослуженні о. М. Бутринського та о. Івана Кропця. В усіх церквах з цієї нагоди були виголошені відповідні проповіді.

Того ж дня о од. 5-ій по полудні відбулося святочна зустріч духовенства і мирян в авдиторії школи Шопена з участю понад 1,000 осіб. Зустріч започатковано молитвою-піснею Богородице Діво композиції проф. В. Федорова та у виконанні мішаного хору „Сурма" під диригентурою проф. Ю. Яремовича. Відкрила зустріч голова Ділового Комітету Любослава Шандра ,відчитавши при цій нагоді благословення для зустрічі, що їх надіслали Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий та Владика Габро. Головним промовцем на зустрічі був ініціятор „Бенкетів, що не відбудуться", відомий наш лікар-громадянин з Ірвінґтону д-р Богдан Олесницький. У мистецькій частині програми Рома Турянська виголосила літературний монтаж „На пошану Первоієрархові", а хор „Сурма" відспівав ще три пісні композиції Леонтовича. Закінчив зустріч ред. Михайло Панасюк від імені Координаційного Комітету, відчитавши при цьому тексти трьох телеграм: до Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого та Митрополитів Амврозія Сенишина і Максима Германюка, з проханням, щоб вони відбули спільні передсинодальні наради та проголосили дату П'ятого Архиєпископського Синоду УКЦеркви.

В Чикаґо уже із замітним успіхом започатковано продаж білетів на „Бенкет, що не відбудеться". Вілети в ціні по 10 дол. продаватиметься до 3 листопада ц.р.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 4 жовтня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ ЩОДЕННИКА „НЮ ЙОРК ТАЙМС" провели дослідження у 20 столицях різних країн світу й прийшли до переконня, що совєтська шпигунська система розбудована тепер так, як ще ніколи, і далі активізується. Такі спостереження відносяться також і до ЗСА. Це діється в той час, коли західні і совєтські представники розмовляють про „зменшення напруження у світі".

БІЛЯ 50% УСІХ КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ будуть змушені припинити навчання приблизно в 1980 році через великі економічні труднощі, якщо тим школам не надійде допомога. До такого висновку прийшли фахівці, які досліджували ту проблему на прохання губернатора Нюйоркського стейту Н. Рокефеллера. Не багато краще економічне становище католицьких приватних шкіл і в інших стейтах країни.

ДЕПАРТАМЕНТ ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ повідомив, що в 1969 і в 1970 роках в ЗСА збільшувалась кількість народжень дітей, але в цьому році у всій країні помітне значне зменшення кількости народжень.

З УРЯДОВИХ КІЛ У ВАШИНҐТОНІ ПОВІДОМИЛИ, що президент Ніксон не може підшукати відповідної до потреб, з великим стажем у судівництві, жінки на звільнену в Найвищому Суді ЗСА посаду. В Найвищому Суді є тепер два вакантні місця і їх, як припускають, знову займуть чоловіки.

У СВІТІ

ЗСА І БРИТАНІЯ РІШИЛИ перевірити, які властиво цілі і заміри має СССР щодо плянованої ним паневропейської конференції безпеки. В цій справі довгу нараду мали в Ню Йорку 1 жовтня ц. р. державний секретар Вілліям Роджерс і британський міністер закордонних справ Алек Даглес Гюм. До Москви виїздить кол. генеральний секретар Атлантійського Союзу (НАТО) Манліо Брозіо, щоб дізнатися, чи Совєти готові піти на збалансоване і пропорційне поменшення збройних сил в Середущій Европі, чи хочуть тільки фікції „згоди" і закріплення своїх кордонів.

У ЛОНДОНІ ВТЕКЛА з совєтської торговельної місії 32-річна секретарка Олеґа Ліяліна, службовичка тієї місії та насправді сотника „Комітету Государственної Безопасности" (КҐБ), Ірина Теплякова. Ліялін теж вибрав свободу.Британський уряд призвав Тепляковій негайно азиль.

МОСКОВСЬКІ „ІЗВЄСТІЯ" ПРОГОЛОСИЛИ „інтерв'ю" з колишнім англійським журналістом, Г. А. Р. Філбі, який був шпигуном і втік до СССР в 1963 р. Філбі називає тепер цілий ряд британських дипломатів, які ніби займались шпигунським ділом, головно на Близькому і Середньому Сході.

БРИТАНСЬКИЙ ЛІТАК „ВАНҐАРД" РОЗБИВСЯ над Бельгією в дорозі з Лондону до Зальцбурґа в Австрії. 53 пасажири і 8 членів залоги — всі згинули. В Англії і в Австрії з цього приводу велике схвилювання. Ведеться слідство щодо причин катастрофи.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВІДЗНАЧАВ 22-тиріччя своєї комуністичної влади. Совєти післали ґратуляційну депешу, а совєтська преса закликала з цього приводу до совєтсько - китайської співпраці „для добра соціялізму, свободи і миру".

У МАДРИДІ В ЕСПАНІЇ ВІДБУЛАСЯ велика парада з приводу 35-тирічного володіння Франсіска Франка. Сам Франко виголосив з балькону свого палацу до кругло 300.000-ої маси еспанців промову, в якій заперечив поголоски, наче б хотів зрікатися влади. Франсіско Франко має 78 літ.

Страйк портових вантажників спаралізував корабельний рух також і на Сході

Ню Йорк. — Започаткований в п'ятницю 1 жовтня ц. р. у Нюйоркському та інших пристанях на східніх побережжях ЗСА страйк портових вантажників увійшов з понеділком 4 жовтня у четвертий день свого тривання. В той же сам час страйк портових вантажників на Заході ЗСА продовжується уже 95-ий день і не має там також виглядів на його скоре закінчення. Не зважаючи на те, що обидва ці страйки спаралізували майже увесь корабельний рух і зокрема імпортно-експортну торгівлю ЗСА, Уряд президента Ніксона вирішив покищо не припинювати цих обох страйків з допомогою застосування Акту Тефта-Гертлі. Президент Ніксон сподівається,що представники західніх корабельних компаній і очолюваної Бриджесом спілки портових вантажників, згідно з даною йому обіцянкою під час його подорожі на Аляску в минулому тижні, дійдуть таки до порозуміння у відновлених ними переговорах. Секретар праці Джеймс Л. Годжсон заявив, що обидві сторони в цих переговорах домовилися уже щодо деяких спірних питань і справ і що є вигляди на те, що порозуміються також щодо решти. Зокрема обидві сторони устійнили уже справу пенсій, підвищення яких із теперішніх 235 дол. місячно до 500 дол. місячно для всіх вантажників, які закінчили 62 роки життя і мають двадцять і п'ять років праці, вимагає спілка портових вантажників. У переговорах між корабельними компаніями і спілкою портових вантажників на Сході ЗСА беруть участь також призначені урядом посередники. Є деякі надії, що в цих переговорах можна буде досягнути успіху скоріше, як на Заході СЗА. Страйк портових вантажників вплинув також видатно на перевоження товарів залізницями Керівництво Поштової Служби проголосило заборону приймання пакунків та інших звичайних посилок призначених для закордону, зокрема для СССР та сателітних країн. Приймаються тільки летунські посилки.

У Квебеку сподіваються відновлення терористичної активности сепаратистів

Монтреаль. — У зв'язку з першою річницею викрадення квебецькими сепаратистами британського торговельного комісаря Джеймса Р. Кросса та викрадення й убиття міністра праці Квебеку П'єра Ляпорта урядові і поліційні чинники цієї канадійської провінції сподіваються відновлення терористичної діяльности „Фронту за визволення Квебеку". Поліція має дані, що багато членів названого Фронту хотіли б довести, що їхня організація й далі існує і діє. Доказом пожвавлення їхньої активности мали б бути здійснені востаннє бомбові замахи, зокрема збомбування великої департаментової крамниці в Арвіді, Квебек, викрадення із приміщень цивільної оборони газових масок і радіопередавачів, як також втеча одного з провідників Фронту П'єра Валлієра, що був арештований і звільнений за кавцією. В Монтреалі та інших містах Квебеку загострено охорону урядових установ і підприємств. Багатьом особам поліція видала дозволи на ношення зброї. Деякі компанії рекрутують сторожів для охорони своїх приміщень та екзекутивних керівників.

Мирон Левицький очолив нову управу УСОМ

В Торонті, 27-го вересня 1971 р. відбулися загальні збори Української Спілки Образотворчих Мистців Канади, на яких, згідно з програмою, обрано нову управу в складі: Мирон Левицький — голова, Омелян Теліжин — перший заступник голови, Іван Кейван — другий заступник голови, д-р Богдан Стебельський — секретар, Петро Сидоренко — скарбник, Галина Новаківська — референт імпрез, Ірина Шумська — референт імпрез, Аріядна Стебельська — референт інформації, Дарія Кравців-Ємець, Микола Бідняк і Марія Стиранка — члени Контрольної Комісії.

Нова управа вирішила в черговій каденції влаштувати крім виставок своїх членів окремі вечори на пошану сл. п. Алли Горської, співавторки вітражу Шевченка в Київському університеті, збитої московськими окупантами, та мистця - декоратора театрів в Україні Івана Кубарського — Курочки Армашевського, колишнього члена УСОМ, померлого на еміграції в Торонті.

Обласний організатор Василь Дідюк виїздить у нову поїздку у західньо-північну Канаду

Джерзі Сіті. — Організаційний відділ УНСоюзу повідомляє, що канадійський обласний організатор і голова Головної Ради УНСоюзу В. Дідюк з днем 8-го жовтня ц. р .виїздить на чергову організаційну поїздку в Західньо-північну Канаду Відвідає Вінніпеґ, Едмонтон, Калґарі, Летбридж, Риджайну, Давфин і Сван Рівер. Ця остання місцевість положена на терені Північно-західньої Території. В ній постав в серпні цього року новий Відділ УНСоюзу ч. 405, заходами п. Дідюка, який присвятить свої чергові відвідини розбудові цього нового Відділу. Розпочинаючи свою подорож від Вінніпеґу, де він прибуде 8-го жовтня, п. Дідюк відвідуватиме чергові місцевості, інформуючи вже з дороги про точний час свого прибуття до них. Метою поїздки є всебічна допомога Відділам УНСоюзу, зокрема перевишкіл секретарів і організаторів, щоб запевнити їхню якнайкращу й найбільш фахову службу українській суспільности в ділянці життьового забезпечення. Треба сподіватися, що місцева українська громада охоче скористає з можливостей безпосередньої й особистої консультації в забезпеченевих справах у свого українського фахівця.

Василь Дідюк

Митрополит Максим Германюк промовляв на Синоді Єпископів у Римі

Рим. — В минулу суботу 2 жовтня, в другому дні дебати Синоду Єпископів у Римі забрав слово також український митрополит Максим Германюк з Канади. Дебати розпочались від обмірковування проблеми целібату у зв'язку з малим напливом студентів на теологічні студії та численним відреченням священиків від духовного стану. У першому дні дебат кардинал Джон Гінан, примас Англії, таврував пресу за роздування випадків втечі духовників і радив узагалі перестати дебатувати на цю тему. Чорний кардинал Жожеф Малюля з Конґа звернув увагу, що целібат є поважною проблемою Католицької Церкви в Африці і треба розглядати її з погляду відношення Церкви до родини. Кардинал Джон Дірден з Дітройту інформував, що американці перевели в цій справі основні студії, які коштували пів мільйона долярів. Максімос Гакім, патріярх з Антіохії, боронив висвячування жонатих питомців й ролю жонатих духовників в житті Церкви та народів. Митрополит Максим Германюк пропонував, щоб проблему жонатих священиків залишити східнім Церквам, а чи Римо - католицька Церква має зберегти надалі обов'язковий целібат, чи відмовитися від нього, то це справа власне Єпископських синодів. Теперішній Синод Єпископів складається з 212 уповноважених. Синод має тільки дорадчий характер до голосування.

У Південному В'єтнамі переведено одноособові вибори президента

Сайґон. — У неділю 3-го жовтня відбулися у Південному В'єтнамі вибори нового президента тієї країни, при чому одиноким кандидатом був тільки дотеперішній президент Нґуєн Ван Тієу. Він сам назвав ті вибори „іспитом довір'я" для нього, при чому заявив був, що він не прийме президентури на дальших 4 роки, якщо не дістане понад 50 відсотків всіх голосів. Він заявив, що опозиційними проти нього голосами будуть перекреслені чи передерті виборчі картки. Опозиція, до якої належали віце-президент Нґуєн Као Кі і кол. генерал Дуонґ Ван Мінь, які спершу зголосили були свої кандидатури, але зреклися їх на знак протесту проти фальшування виборів президентом Тієу, закликала до бойкоту виборів. Однак за офіційними твердженнями — цьогорічна фреквенція виборців була куди вища, як у президентських виборах в жовтні 1967 року. В одній провінції голосувало — твердять власті — 99.6 відс., але тамошнім провінційним головою є кузин президента Тієу. З уваги на велику фреквенцію голосуючих і тільки яких 25 відсотків „покалічених" виборчих карток, нема сумніву, що президент Нґуєн Ван Тієу проголосить, що він переобраний на дальших 4 роки. Новим віце-президентом буде колишній прем'єр, 70-тилітній Тран Ван Гуонґ. Віце-президент Као Кі урядуватиме ще до 31-го жовтня ц. р.

Микола Підгорний прибув до Північного В'єтнаму — обіцює дальшу допомогу

Ганой. — Голова Верховного Совєта СССР Микола Підгорний прибув 3 жовтня ц. р. у численному почеті до столиці Північного В'єтнаму Ганою, де його привітали президент Тон Дук Танг, прем'єр Фам Ван Донґ і всі члени уряду та партійної верхівки. Зараз у своїй вступній промові Підгорний заявив, що Совєтський Союз надалі помагатиме північно-в'єтнамським комуністам в їх боротьбі проти „американської агресії". Провідний північно в'єтнамський щоденник „Ньян Дан" прославляв Совєтський Союз за його дотеперішню всебічну багату військову й економічну допомогу. Микола Підгорний прибув до Північного В'єтнаму через Індію і Бірму. Він коротко зупинився в столиці Індії Ню Делі, де його привітала, між іншими індійськими достойниками, прем'єр Індіра Ґанді, яка 48 годин раніше власне вернулася з своєї візити в Москві.

Інж. Е. Бачинський переобраний на голову Об'єднання лісників

Ню Йорк (І.В.). — В суботу 2-го жовтня ц.р. відбулися тут в Українському Народному Домі Загальні Збори Об'єднання українських лісників і деревників (ОБУЛІД) з нагоди свого 25-річчя, при численній участі членів. До Президії обрано інж. П. Пясецького, інж. Р. Кобринського й інж. Я. Зубаля. До Почесної Президії увійшли проф. Павло Нікішин, інж. Іван Вінтоняк й інж. Анатоль Ґудзовський. Збори, які мали ювілейний характер, заторкнули низку актуальних проблем, зокрема справу притягнення до організації молодшого покоління лісників з американською фаховою освітою і таким чином „відмолодження" Об'єднання. Новітні досягнення лісівничої науки і її практичні здобутки продемонстрував цікавою доповіддю з прозірками на екрані член організації з молодшого покоління д-р інженер Мирослав Чаповський. Темою доповіді було привернення природі десятків тисяч гектарів гір, зогиджених чорним шутром незужитого вугілля в Пенсильвенійському вугільному басейні. Доповідач працює у цій ділянці на федеральній службі в Пенсильвенії і недавно мав доповідь на конвенції 1 500 американських ґрунтознавців, як спеціяліст лісового ґрунтознавства. — Після переведення дискусії, прийнято низку постанов. Сеньйора інженера-лісника Романа Юркевича, який живе в Австрії, обрано на „почесного лісмайстра" ОБУЛІД-у. Інженера Івана Вінтоняка нагороджено золотою відзнакою ОБУЛІД-у за його 25-річну працю в організації. До сеньйорату обрано проф. Павла Нікішина, інж. Юліяна Козака й інж. Анатоля Ґудзовського. Відзначено пам'ять недавно помер-

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПОМЕР Д-Р М. ГАЛІЙ КОЛ. СТАРШИНА І ВИДАТНИЙ ДІЯЧ

Ню Йорк. — В суботу 2 жовтня ц. р. помер на 79 р. життя в одному із нюйоркських шпиталів д-р Микола Галій, колишній поручник Української Галицької Армії, учасник визвольної війни, активний громадський діяч, автор монографії про Михайла Грушевського. Панахида відбудеться в середу 6 ц. м. у похоронному заведенні Петра Яреми, похорон у четвер о год. 8 ранку.

ДНІ УНСОЮЗУ ПІД ЧАС КРАЙОВОЇ КОНВЕНЦІЇ БРАТСЬКОГО КОНҐРЕСУ В ДЕНВЕРІ

Денвер, Колорадо. — В часі від 25-го до 29-го вересня ц. р. тут перебували три члени Екзекутиви УНСоюзу: предсідник Йосип Лисогір, касир Петро Пуцило секретар д-р Ярослав Падох та головна радна д-р Анна Чопик, представниця Братського Конґресу стейту Массачусетс, які прибули туди на річну конвенцію Крайового Братського Конґресу Америки й Канади, яка відбулася в цьому місті в готелі Денвер Гилтон.

В суботу, 25-го вересня по полудні, в названому готелі відбулося засідання екзекутиви Братської Секції Конґресу, під проводом її голови д-ра Ярослава Падоха, яка обговорювала між іншим великий концерт Конґресу, підготований тією комісією з нагоди конвенції. Вечером того ж дня відбувся заходами місцевого Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України, під проводом свого голови й водночас місцевого головного радного УНСоюзу, інж. Мирослава Кальби, святочний концерт молоді для відмічення сторіччя з дня народження Лесі Українки. На програму концерту склалися: вступне слово інж. М. Кальби, промова гол. предсідника УНС Йосипа Лисогора, виступ хору, мандолінової оркестри і танцювального гуртка СУМА з Міннеаполісу під проводом Степана Данилишина (голова СУМА), інж. Євгена Карп'яка (диригент хору). Анатолія Кушніра (хореограф), Лесі Свінціцької і Лесі Никифорук (керівників танцювальної групи „Черемош"). Заповідала програму Леся Свінціцька, а від ООЧСУ вітав учасників свята та зокрема мистецьку групу з Мінеаполісу Олег Завадович. У святі взяла участь також Варвара Завадович, яка відспівала низку пісень під власний акомпаніямент на бандурі, та місцева група молоді, яка в драматизований спосіб рецитувала уривки творів Лесі Українки, В склад групи входили Любомир Орищин. Ярослав Баб'як-, Наталка Возьо, Леся Волянська, Юрко Романишин і Ігор Фіглюс. Після концерту відбулася забава. Усі головні урядовці УНСо-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Потреби і можливості нового динамізму УНСоюзу були темою окружних нарад в Нюарку

Нюарк. — На організаційних зборах Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, які відбулися тут в домівці УСТ „Чорноморська Січ", в суботу, 2-го жовтня, виголосив головну доповідь заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, який підкреслив, що потрібний УНСоюзові новий динамізм дадуть йому нові сили діячів і працівників з нового покоління. Для притягнення молодого покоління в ряди діячів УНСоюзу пропоував доповідач звузити проґалину, яка існує між поколіннями, не нарІканням на молодь, але старанням зацікавити її УНСоюзом через освідомлення її про досягнення УНСоюзу для української спільноти та про його широкі можливості дальшої праці для наших громад в ЗСА та Канаді і для задержання українства тут та оборони України.

Збори відкрив голова Окружного Комітету Юліян Баранюк привітанням 23 представників місцевих відділів УНСоюзу та гостей з Централі, після чого він здав вичерпний звіт з організаційної праці відділів Округи та з недавно влаштованого Дня УНСоюзу стейту Ню Джерзі. Зокрема Ю. Баранюк подякував тим союзовцям Округи, які вклали багато праці в успішний День УНСоюзу та підкреслив організаційні здобутки нових членів Відділів: 371 (секретар Ю. Баранюк) — 18 членів, Відділ 14 (секр. М. Отрок) — 14 членів, Відділ 340 (секр. В. Колюбинський) — 14 членів, Відділ 234 (секр. І. Іваник) — 8 членів та Відділ 37 (секр. А. Гнатюк) — 6 членів. Вкінці Ю. Баранюк привітав і представив Зборам заступника гол. предсідника проф. І. Телюка, який вперше відвідав цю Округу.

Представлення проф. І. Телюка доповнив інформаціями про широку союзову діяльність гостя Володимир Сохан, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар, який прибув на збори, щоб виручити перешкодженого гол. радного і обл. організатора Степана Гавриша. Опісля В. Сохан подав ряд порад для секретарів та ор-

(Закінчення на стор. 7-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВІДЗНАЧАТЬ 70-ЛІТТЯ ЕДВАРДА КОЗАКА

Дітройт. — Створено Ювілейний Комітет на чолі з Б. Лончиною для вшанування відомого мистця і карикатуриста Едварда Козака — ЕКА, у зв'язку з наступним 70-літтям у 1972-му році. Комітет постановив видати монографію із статтями та фотографіями його найважливіших творів, а 18 березня 1972 року влаштовує бенкет з мистецькою програмою та виставку образів. Відбудеться льотерійна виграшка 3 образів ЕКА і 7 книжок для придбання фондів на монографію. Діловий Комітет вирішив покликати до життя також Почесний Комітет для вшанування Едварда Козака.

КОНЦЕРТИ ВОЛОДИМИРА ЛУЦЕВА

Чикаґо.— Дня 9-го жовтня в Чикаґо розпочне своє концертове турне по ЗСА і Канаді відомий соліст-бандурист тенор Володимир Луців із Англії. Цього року він відзначає 25-ліття концертової діяльности, коли 15-літнім юнаком вступив у Західній Німеччині до Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Володимир Луців виступить 17 жовтня в Монтреалі, 24 в Торонті, в залі Українського Дому, 31 жовтня в Гамільтоні, 7 листопада в Рочестері, 13 в Ню Гейвені, 14 в Пітсбурґу, 20 у Філядельфії і 21 листопада в Ірвінґтоні. Про концерт у Ню Йорку буде повідомлено згодом. Українського соліста-бандуриста Вол. Луціва лондонський щоденник „Дейлі Телеґраф" назвав „знаменитим співаком", а римський „Ль Пополо" писав про його „незрівнянні вокальні здібності".

ВАЖКО ЗАХВОРІВ РЕД. ЛЕВ ЛЕПКИЙ

Трентон. — Редактор Лев Лепкий, поруч із Романом Купчинським і Михайлом Гайворонським відомий автор стрілецьких пісень, один із найбільш популярних та шанованих колишніх Українських Січових Стрільців, важко захворів у місцевості Черче біля Трентону і перевезений до „Нерзер-госпітал" при Белвю евню у Трентоні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Річниця світлої події

День 4-го жовтня 1969-го року буде записаний в аналах української історії поруч її найсвітліших подій. В тому бо пам'ятному дні закінчився в Римі Четвертий Архиєпископський Синод Української Католицької Церкви із формальним схваленням і проголошенням її помісности з конституцією патріярхального устрою та окремим зверненням до Вселенського Архиєрея Папи Павла УІ, з проханням також формально піднести Верховне Архиєпископство УКЦеркви до гідности Патріярхату.

Здавалося тоді, що українці, зокрема українці католики, відзначуватимуть кожну річницю цієї світлої події як одну із найсвітліших дат своєї історії. На це вказував уже той ентузіязм, з яким п'ять тисяч мирян з усіх кінців світу прийняли проголошене Верховним Архиєпископом Блаженнішим Йосифом Сліпим кілька днів раніше, під час посвячення собору св. Софії, повідомлення про те, що Синод відбудеться. Очевидно, що важливість тієї події для українців у нічому не змінилася й кожні її роковини є для нас такі ж світлі, як і сама подія. Проте, сьогоднішня ситуація, в якій відзначено роковини тієї світлої події далека від світлої. Ще — можна б сказати — не цілком був затих гомін святософійських дзвонів у Римі, що ним сповіщено „містові і світові" волю, бажання і прохання Ієрархії і Божого люду УКЦеркви відносно її патріярхального завершення, як уже префект Східньої Конґреґації кардинал Фюрстенберґ заперечив навіть саме відбуття Синоду, називаючи його конференцією. Сьогодні, два роки після Синоду, сам Вселенський Архиєрей, Папа Павло УІ, окремим листом повідомив Первоієрарха УКЦеркви, що її патріярхальне завершення „принаймні в теперішньому часі" неможливе.

Це не перше і певно не останнє знехтування і заперечення волі і бажань українського народу чи його частини. Заперечують, бо мають силу і владу. Але це ще далеко не значитя, що ми маємо з цим миритись і на це погоджуватись. В Римі можуть не визнавати Синоду УКЦеркви, можуть відмовляти належне їй право на помісність і патріярхальний устрій, але ніхто не може нам заборонити визнавати ці права і ними в нашому внутрішньому поступуванні користуватись. Це й повинно бути нашим твердим рішенням і постановою і її ми повинні, зокрема, маніфестувати під час щорічних відзначувань роковин архиєпископського Синоду.

Лявіна слів

За традиційною процедурою Генеральних асамблей Об'єднаних Націй кожна така щорічна сесія починається вибором нового її президента і короткими промовами його та його попередника, після чого йдуть так звані генеральні дебати, в яких забирають голос всі або велика їх більшість представників членських держав. А що Об'єднані Нації нараховують тепер 130 членів, то минулий тиждень був виповнений безконечними тирадами.

Очевидно, всі члени Генеральної Асамблеї і ввесь міжнародний світ прислухуються до того, що говорять міністри закордонних справ чотирьох великодержав та інших країн, які тепер безпосередньо заанґажовані у конфліктах, що погрожують безпеці цілого світу, як наприклад Ізраїль і Єгипет та Пакістан і Індія. З їхніх заяв дипломати й коментатори виловлюють оптимістичні чи песимістичні прогнози щодо дальшого розвитку подій. У цьому році промовці на Генеральній Асамблеї виявляють становище їхніх держав до центральної проблеми цієї сесії: прийняття Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй та збереження чи позбавлення членства Вільного Китаю. Отож, не можна заперечувати будь - яке значення тих промов. А втім, коли зважити, що більшість промовців, якими є представники малих країн, які не мають впливу на хід міжнародних справ і виступають насправді тільки тому, щоб виказатися перед своїми урядами і своїми земляками, що вони були „активними" на сесії Асамблеї, і коли взяти на увагу, що найважливіші проблеми вирішуються засекреченими розмовами, то ці потоки слів є насправді нарверхньою декорацією.

Вирішування членства Китаю та взагалі гострі конфлікти на Близькому Сході і Півдні Азії стягнули до Ню Йорку максимальне число міністрів закордонних справ, подібно, як це було у 1960 році, коли з'їхались туди Сукарно й Кваме Нкрумах, Тіто і Фідель Кастро, Неру і Нассер, а всім їм Хрущов дав видовище, гатючи черевиком по столі. Але ця сесія Генеральної Асамблеї доказала знову користь, яку має установа Об'єднаних Націй: що державні мужі з цілого світу зустрічаються, знайомляться, говорять одні з одними, пізнають проблеми і бодай стараються розв'язу-

П. Ф.

„ЩЕ НЕ СТРІЛЯЮТЬ"...

Мюнхен. — В суботу, 25-го березня провідав столицю Баварії союзний канцлер Віллі Брандт. Мюнхен готується до Олімпіяди в 1972 році, і голова уряду Західньої Німеччини хотів оглянути, як іде підготова до цього свята спортовців усього світу. Несподівано напав на канцлера Республіки молодий чоловік, гукаючи: „Це за східню політику!"

Тому кілька років подібне трапилося з попередником Брандта на посаді канцлера: незрівноважена молода жінка напала в Берліні на голову уряду Кізінґера, лідера партії християнських демократів. Віллі Брандт належить до соціял - демократичної партії.

Коли рівняти Західню Німеччину з іншими країнами, то можна ствердити, що політична боротьба в цій державі відбувається в досить лагідних, мирних формах. Скільки замахів було на президента Франції де Голля, бо багато французів не хотіли йому подарувати визнання незалежности Альжиру! Замах на Джана Кеннеді і на його брата — Роберта всі пам'ятають. Якщо трапляються в Німеччині політичні вбивства, то цим займаються еміґранти, особливо хорвати. Політичний терор діє в совєтській зоні Німеччини, але та система прийшла туди з російським військом і за неї несе відповідальність Москва. Про Західню демократичну Німеччину можна сказати словами поета Гайне, написаними в середині XIX століття:

Deutschland, die fromme
Kinderstube,
ist keine römische
Mördergrube . . .

(Німеччина, побожна дитяча світлиця, а зовсім не римська яма убивників). Поет мав на думці старовинний Рим, де політичні убивства були дуже поширені.

Не так було в Німеччині після першої світової війни. Програвши війну з власної вини, німецькі генерали (Людендорф) і такі фанатики як Гітлер поширили „ніж у спину - леґенду": мовляв, Німеччина в кінці 1918 року була на порозі перемоги, але цьому перешкодили „внутрішні вороги", що „продалися Антанті"... Тому ці фанатики і спекулянти вважали за „зрадників" членів уряду Німеччини, що підписали мировий договір з західніми державами у Версалі 1919 року.

Тайні терористичні групи почали потайки убивати міністрів і членів парляменту, котрі вважали, що за програну війну, за руїну чужих територій Німеччина повинна платити. Від куль скритовбивників загинули такі визначні люди як Ерцберґер (лідер Католицької партії), міністер Вальтер Ратенау (1922 р.) і чимало інших. Врешті для терору і оборони проти терору створені були партійні армії: Гітлер мав свої „СА" та „СС", соціял-демократи — „Державний Прапор", монархісти — „Сталевий Шолом", комуністи свою організацію. В цій громадянській війні переміг Гітлер і від 1933 р. створив у Німеччині режим тотального терору.

У зв'язку з політикою соціялістично - ліберального уряду Брандта, що хоче досягнути порозуміння з східніми сусідами, йде широка пропаґанда противників цього уряду в пресі і в парляменті. "National - Zeitung" (Мюнхен), орган „націонал-демократів" (це партія тих, що мріють про режим „фюрера") пише, що уряд Брандта „зрадницький", що Віллі Брандт літав у Крим, щоб одержати „накази від Брежнєва" і т. д. В Німеччині є свобода для преси і кожний пише, що хоче.

Правда, противники теперішнього уряду мовчали, коли канцлер Аденауер їздив у Москву на переговори. Лідер фракції християнських демократів Барцель був недавно в Варшаві, де мав політичні розмови з польськими комуністами і поїде незабаром у Москву. Ніхто за це не називає його зрадником. Теперішній коаліційний уряд Німеччини не ставить собі завдань недосяжних. Він знає, що немає в світі сили, котра б вернула німцям страчені території на Сході. Уряд знає теж, що західні союзники Німеччини не були б щасливі, коли б до Західньої Німеччини була прилучена совєтська зона Німеччини, бо це дало б німцям господарську перевагу в Европі. Теперішній уряд хоче досягнути відпруження на Сході, щоб улегшити долю земляків, котрі опинилися під комуністичною тиранією. Бо патріотичними кличами — „об'єднання німецьких територій" нічого не вдасться досягнути. Покійний канцлер Німеччини Аденауер часто казав, що німці мусять розуміти наслідки програної війни.

Не можна сподіватися чуда від політики теперішнього німецького уряду на сході. Тому сторонники уряду згадують слова Бісмарка: „Політика — це мистецтво можливого". Чи може уряд Брандта домагатися, щоб були відновлені кордони Німеччини з р. 1937, з містами Кеніґсберґом, Г д а нським, Вроцлавом, Штеттіном? 23 вересня мав у Парижі пресову конференцію президент Помпіду. Він сказав, що Франція давно вже визнала східні німецькі кордони по лінії Одри і Нісси. Це говорить президент Франції, що є в союзі з Німеччиною.

Тепер настав момент, коли Боннський уряд може переговорами з східніми сусідами дещо досягнути в інтересі всіх німців: відпруження з комуністичним режимом у Східній Німеччині може принести деякі полегші для мешканців тієї країни; вже нині припинилася пропаґанда Москви проти уряду Західньої Німеччини, як „банди мілітаристів'; промисловість Західньої Німеччини сподівається р о з ширення торгівлі з країнами совєтського бльоку, і це було б на користь не тільки підприємцям та акціонерам.

Москва тепер заінтересована створити нормальні зв'язки з Західньою Німеччиною (само собою, якщо німецький уряд і парлямент визнають кордони, створені після 1945 року). Уряд СССР має клопіт в своїх азійських провінціях в сусідстві з Китаєм і хоче мати спокій на Заході.

Звичайно, є в Західній Німеччині гарячі голови (таких не бракує теж між українськими е м і ґрантами), котрі ведуть пропаґанду за „всенародне повстання" проти комуністичного режиму. Цю фразовиту непримиренність проповідує та партія, до котрої належить студент, що напав у Мюнхені на Брандта.

Преса, прихильна до уряду, ствердкує, що промови провідників християнських демократів і їх статті в газетах створили настрій у деяких громадян, мовляв, уряд Брандта це „вороги народу". Коли преса голови баварської партії християнських соціялістів — Штравса, пише, що уряд „запродує" інтереси Німеччини, то що може думати звичайний неполітичний громадянин? До речі: коли був би канцлером Штравс, то мусів би вести ту саму політику на Сході, що й уряд Брандта. Бо політика мусить уважати на факти, коли не хоче стати жертвою власної фантазії.

ШПИГУНСЬКИЙ СКАНДАЛ

Відколи існують у світі держави, існує між ними суперництво й існує взаємна підозра з бажанням дізнатися одна про одну різних засекречених подробиць. Таким чином шпигунство це ніби звичайна й усіма прийнята та признана частина державного апарату, яка згодом розрослась в окрему ділянку й окрему професію. З удосконалюванням техніки удосконалювалось і шпигунство у своїх прерізних методах. Відомо, що в деяких невтральних пунктах, як Відень, Женева чи Гонґ Конґ, існують навіть своєрідні „шпигунські біржі", на якій різномовні шпигуни „обмінюються" інформаціями чи купують їх. До історії перейшли такі великі шпигунські афери, як — перед першою світовою війною — полковника австрійського генерального штабу Редля, надзвичайно зручної і відважної шпигунки на західньому фронті під час першої світової війни Мата Гарі, чи — вже за наших часів — шведського полковника Стіґа Веннерстрома, що займав високі становища в альянтських військових комісіях у Вашинґтоні та головній кватирі Атлантійського Союзу (НАТО) в Парижі й тепер відсиджує кару досмертної в'язниці. Про шпигунство і шпигунів існує вже ціла література. Одні твори займаються історією різних великих шпигунських афер, інші використовують шпигунство, як тему, що інтриґує і хвилює, для своїх сенсаційно - авантурницьких романів. А у боротьбі проти військової розвідки постала згодом ціла нова ділянка контррозвідки: виявлювання чужинецьких шпигунів проникання у чужу шпигунську сіть, внаслідку чого народилось явище двосторонніх шпигунів, аґентів на службі двох і більше держав.

Все це, як сказано, ніби нормальна справа, ніби невідхильна робота з поглядів інтересів держави, яка вимагає особливо відважних, безоглядних та обдарованих особливими фізичними й умовими даними одиниць, які діють в темряві, без слави й розголосу, без права вимагати від своєї країни оборони у випадку своєї невдачі, діють за гроші, або з замилування до риску й авантурництва, або й із справжніх ідейних причин. Звання шпигуна погорджуване, але коли він діє з мотивів патріотизму й наражає та часто тратить своє життя, щоб прислужитись батьківщині, то він такий сам герой, як той, що бореться на бойовому фронті.

Хоч усі держави затруднюють шпигунів, проте ніодна з них у цілому світі ніколи не переводила такого масового і всебічного шпигунства, як Совєтський Союз. СССР — це поліційна держава в повному розумінні того слова, бо її внутрішня система також побудована на шпигуванні всіх проти всіх, на донощицтві, на стеженні за кожним неблагонадійним рухом громадянина. Керівна совєтська шпигунська централя — „Комітет Государственної Безопасності" (КҐБ), наступник не менше ославлених ЧК, ҐПУ і НКВД, веде менше військову розвідку, яка підпорядкована „Государственному Развєдательному Управленію" (ҐРУ), як усяку іншу, та спеціяльно займається активною роботою на розклад чужих суспільств, на сіяння роздору всіма можливими способами, на спричинювання розладів свідомо і пляново затіяними провокаційними діями. Західні держави, очевидно, знають добре про поділ КҐБ на різні відділи й підвідділи та про їх керівників і терен їх діяльности. Головою КҐБ є тепер близький партійний приятель Леоніда Брежнєва Юрій В. Андропов, — його попередником був Владімір У. Сємічастний, наступник Александра Н. Шелепіна, колишнього голови Комсомолу, якому Хрущов доручив був реорганізувати КҐБ по такій лінії, щоб та установа перестала займатися організацією „культу особи" Сталіна, а зайнялась чужими країнами.

Вже совєтський втікач Анатолій Кузнєцов й інші втікачі виявили, що всі совєтські амбасади й усі без винятку дійсні та фікційні представництва по всьому світу є насправді шпигунськими гніздами, як також те, що совєтські „культурники" і туристи, які виїздять за кордон, здебільша дістають інструкції і переходять окремий вишкіл. Не міністер закордонних справ, а КҐБ призначає службовиків до закордонних представництв СССР і нераз буває, що шофер амбасади є політичним зверхником амбасадора. Всі амбасади й інші совєтські представництва й місії розпучнявіли надмірним числом своїх „службовиків", насправді шпигунів і аґентів для ведення підривної роботи на чужинецькому терені.

Завдяки таким шпигунам в Англії, як Клявс Фукс, Аллен Нанн Мей та Джуліюс й Етель Розенберґи в ЗСА, і багатьом невиявленим шпигунам вдалося Совєтам викрасти тайни атомової зброї. Коли у 1951 році зникли два британські дипломати, Ґай Бирджес і Доналд Меклін, які раніше були членами британської амбасади у Вашинґтоні та займали й інші видатні дипломатичні пости, і швидко потім виринули в Москві, бувши на її шпигунській службі, то в американському Конґресі виринули голоси перестороги, щоб не ділити будь-яких державних і військових тайн з британським союзником, що його інфільтрували совєтські шпигуни. Шпигунка Джудіт Каплан оминула в'язницю завдяки процедуральним митарствам, а шпигуна полковника Рудольфа Абеля виміняв американський уряд за невдачного летуна Френсіса

(Закінчення на стор. 8-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

НОВА КОНТРОЛЯ ЛІКІВ

До минулого літа в ЗСА, згідно з існуючими законами, лише наркотики підпадали під суворішу контролю, і то наркотики сильної дії. Деякі, як, наприклад, кодеїну, що входить у легші препарати для заспокоєння болю, у різні сиропи проти кашлю тощо, лікарі могли приписати через телефон. Насонні середники, препарати седативної дії для заспокоєння нервів, стимулянти у численних комбінаціях і т. д., дозволялися у доволі вільній формі. Тож не дивно, що іноді пацієнтові лише згадати, щоб дістати щось „на нерви" або „на сон", і він це одержував від свого лікаря без особливих клопотів.

Немає сумніву, що у всіх країнах з розвиненою цивілізацією останніми десятиліттями надто багато людей надуживали ліками. В Америці особливо завважувалось це останніми двома десятками років, а чимало психологів та соціологів почали цей період навіть називати „порою культури ліків". Воно й справді так виглядає. Адже в уяві багатьох людей таблета такого чи іншого кольору має розв'язати все — безсонницю від напруження, зайву вагу від переїдження, погані відносини на місці праці, сварку жінки з чоловіком, сусідські або громадські неполадки, пригнічення самітности, шукання нових переживань, голод на високі, хвилюючі емоції, утечу від галасливої механізації, спокій від напруженого ритму і гону вимог щоденного життя і т. д. Якби там воно у світі, громаді, на праці, в родині не було, — так і чує кожний лікар „докторе, дайте щось на сон", „дайте щось проти сну, бо днями ходжу сплячий, очманілий", „дайте щось на високу вагу", „дайте на нерви", „припишіть щось жінці, бо вже жити не можна", „припишіть дитині", і так без кінця. Біла, жовта, зелена таблета має вирішити усі проблеми, всі клопоти. Або, інакше кажучи, — докторе, зміни чародійною таблетою все довкілля, усі обставини, зміни саму людину...

Таблета, капсуля, лікарська рецепта мала б розв'язати все. І, якщо вже раніше чимало людей шукали „розв'язки" в алькоголі, то з розквітом нової доби „культури ліків" сучасна людина кинулася до медикаментів. Вони дешеві, і для пересічного американця кілька долярів тижнево або місячно — це не проблема. Власне, із збільшеним споживанням цих ліків, вони почали продукуватись більшими кількостями і тим стали ще дешевшими. А коли їх не завжди можна одержати від лікаря у більших дозах, тоді ряд медикаментів появились на чорному ринкові, будучи продукованими без контролі, украденими з виробництва, привезеними з інших країн.

У полон „культури ліків" попала молодь. Власне, вона почала робити то саме, що старше покоління. На цю тему була добра телевізійна програма, де молодь себе виправдувала доволі недвозначними арґументами. Бо, як твердять молоді споживачі ліків, вони почали наслідувати батьків. Адже у хаті завжди одне і те саме. Болить спина? Мати бере таблету. Крутить у коліні? Батько бере капсулю. Напруження відносно фінансів? Мати має для цього пляшку з „транквілайзерами", а батько вечором „для розпруження" випиває кілька коктейлів. Правда, і мати „для апетиту" перед вечерою не грішить відставанням. Після суперечки мати не може спати, тож бере насонний середник, а батько, пересварившись із сусідом за програму останніх зборів, бере барвисті таблети „на нерви". Встають батьки очманілі від ліків, тож для „пожвавлення енергії" батько переїдається, а потім кличе лікаря за таблетами проти апетиту. Мати ж має їх готовими заздалегідь, які її служать і „для апетиту", і для пожвавлення енергії, бо „така втомлена, що й ноги не тягнуться". Зранку — таблети, вдень — капсулі, вечором — коктейлі, на ніч — насонний середник, а до того — на нестравність всякі мікстури, на біль голови — кодеїна із седативом, на нервове свербіння шкіри — додаткові седативи від іншого лікаря, для „загального самопочування" — три пачки цигарок денно. І так без кінця. Молодь, звичайно, слідує прикладові. Вона знаходить свої проблеми, а також свої джерела ліків або отруйних медикаментів.

Довга і цікава це тема, але вимагає окремої студії з боку психології і соціології. Торкає вона безпосередньо лікарський світ наявністю великої кількости ліків сильної дії та технікою приписування, а це, у свою чергу, заторкує мільйони пацієнтів.

Державні установи, за порадою численних фахівців з різних ділянок, уже давніше студіювали цю проблему. Два роки тому було розгорнуто широку громадську кампанію проти зловживання ліками, видано на це великі фонди, публіковано численну літературу. Але цього видавалось не достатньо. Тому введено тепер ще й нові закони щодо продукції та приписування різних ліків.

Від липня цього року в ЗСА підпадають під суворішу контролю не лише всі роди наркотиків, а в тому і слабші, як кодеїна, але й усі седативи та стимулянти. Влас-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Д-р Михайло Кушнір

ПОРЯДКУВАННЯ МИСЛЕННЯ

(2)

Арістотель відрізняв два роди знання: те, в якому легко здобути певність, і те, в якому певність варта того, щоб її здобути. На питання, що стосуються кількости і міри — загально легко відповісти, і то способом, який не викликає сумніву. Природничі науки займаються передусім проблемами, які можна зміряти і виразити математичним взором. Айнштайнівська теорія, схоплена кількома цифрами і буквами, є укоронуванням числової автобіографії довгих поколінь математиків. Математика постачає найлегше досяжну певність. Коли маємо діло з предметом обсервації, що виходить поза засяг мікро- чи телескопа, постають трудноші технічного характеру. Небувалий скок нашого сторіччя засновується між іншим і на тому, що з „середньої" зони, з людського і земного ряду величин, математика і техніка вдерлися й до атома, і в міжплянетні простори.

Але певність, до посідання якої всі змагаємо, здобути трудніше, ніж визволити атомову енерґію від земного притягання. Чому Марія видається мені гарною? Чи я успадкував нахил до гніву? Чи є Бог? Чи існує вічне життя? Чи я поношу відповідальність за ближнього? Такого роду питання абсорбують людство від віків, і добре знаємо, що не легко на них із певністю відповісти. Але саме вони є істотні.

Усі правди походять з Правди. Не треба питати, хто зформулював дану тезу, тільки чи вона є правдива. Немає майже людини, яка загасила б цілковито своє внутрішнє світло і не могла ним поділитися з іншою людиною. Маркс і Дарвін, Фройд і Бертран Рассел — усі мали свої правди, які треба влучити до загального струму одної Правди.

Існує конечне постійне зусилля, щоб вказувати позитивні вартості всяких теорій і подій. Атомова бомба відкрила людству очі на можливість самовбивства. Шопенгауерівські теорії стають технічно викональними в загальнолюдській скалі. Самовбивчі спокуси відомі в молодечому віці, а перемога над ними є свідомим вибором життя. Людство перший раз в історії стає перед світовим вибором, афірмацією життя, і хто знає чи з сучасної матні не вийде більш зрілим і відповідальним. Такого роду розумування зустрічає гостру критику скептиків, натомість воно згідне з духом християнства, яке навіть найбільшу трагедію людства, що нею було Адамове відкинення Божої гармонії, потрапить назвати felix culpa, щавливою провиною: бо Бог може вивести добре зі злого, і все укладається до доброго для тих, що Його люблять.

Логічний блуд

До нашого розумування дуже часто втискається логічна помилка, яку найліпше зілюструвати на прикладі діялогу:

— Дуже мені смакувало яйце на снідання.

— Яка шкода, що ти не пив кави.

— Алеж я пив каву.

— Я думав, що ти їв яйце.

Дитина відповість ясно, що їдження яйця не виключає пиття кави. Але професор історії Европи потрапить в університеті сказати: „Влада єпископа Риму над суспільністю християн була чисто природною і не мала в собі нічого надприродного. Бо Рим був центром торгівлі, адміністрації, науки"... Професор, як дуже багато християн, допускається засадничої помилки, протиставляючи надприродне натуральному, вважаючи, що коли натуральне, то тим самим не надприродне. Тим часом досконало натуральний розвиток подій, супернатуральний, має місце саме завдяки ласці. Можна розумувати так: якби св. Петро залишився у Єрусалимі, належало б судити, що був глухим на ласку; якби намагався адмініструвати Церквою, поселившися в Тімбуку, можна було б підозрівати, що противиться ласці; натомість вибір Риму виявився найдосконалішим в натуральному стані речей. Скільки ж релігійних і філософічних дискусій стали б безпредметними, якби закукурічені сторони не скакали собі до очей тому тільки, що один бачить ліс, але не визнає дерев ,а другий бачить дерева, але не погоджується на це, що разом творять ліс.

Стосунок до знання, до пізнавання світу змінився досить радикально. Ортодоксальний мислитель середньовіччя вважав знання добром самим у собі, якого плодом було остаточне здійснення натурального людського призначення, чи пак концепція, знайомість і радування трьома особами Божими. Знання приносило власний овоч, у вигляді зв'язку пізнавального з пізнаваним, люблячого з любленим. Осередком цього світогляду був Бог, джерело і ціль усіх тужінь. Копернік, який затримав сонце, зрушив землю, зовсім не збурив ієрархії понять, згідно з якими Бог-Сотворитель призначив людині нижче місце, ніж ангелам, і вище, ніж тваринам. Але відкриття Коперніка збіглося в часі з ідеями Кальвіна та Лютера і людина побачила свою самітність в цілості сторіччя. Від тварин відділив її інтелект, від Бога — Його гнів; святі й ангели перестали бути товаришами, і посеред розумних істот людина ізолювалася. Тоді охопив її страх, із якого з черги зродилася охота підбою і домінування. Знання — це сила, каже Френсіс Бекон. Від XVII стол. знання вважається знарядом, що змінює обличчя землі шляхом видирання природі її таємниць. Маркс каже, що тепер філософи мають змінювати світ, не тільки інтерпретувати. Енґельс, що спочатку був Чин, не Слово, не Логос, не розумова засада ,але дія. Сталін ствердив, що наше знання законів природи є повне, що в світі немає нічого незнаного. Для св. Томи натомість знання є процесом отримування, приймання від природи, чи пак від Бога, — світла, якого ми не могли б ніколи самі для себе випродукувати.

* *
*

Від непам'ятних часів у різних точках землі, мудреці будували системи мислення. Чи і до чого вони дійшли? Доналд Ніколл дає нам свій власний погляд на сьогоднішні філософічні напрямки. Відома виповідь Г е ґеля: „Тільки одна людина мене зрозуміла, але й ця зрозуміла навиворіт". Філософи радше з тріюмфом, ніж зі смутком, повторюють це речення, кожний з них вважає себе незрозумілим і вимагає посвяти багатьох років для перестудіювання його теорії. Це є очевидно фізичною неможливістю.

СОЮЗОВЦІ! ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ПОВНОМУ РОЗГАРІ В КАНАДІ І В АМЕРИЦІ! НАШОЮ НАЙБІЛЬШ АКТИВНОЮ УЧАСТЮ В ЦІЙ КАМПАНІЇ МИ МАЄМО НАБЛИЖИТИСЬ ДО МЕТИ ЧЕРГОВОГО ЕТАПУ НАШОГО РОЗВИТКУ: СТО ТИСЯЧ ЧЛЕНІВ. ВЕЛИКОГО БАЖАЄМО І ДО НЬОГО ВСІМИ НАШИМИ СИЛАМИ ЗМАГАЙМО!

КАНАДІЙСЬКА ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

U.N.A. У.Н.С.

РІК XVIII. ВЕРЕСЕНЬ 1971 Ч. 7 (169)

Ярослав Падох

КАНАДІЙСЬКИЙ УНСОЮЗ

Нові досліди Канадійської України виявляють, що негайно після постання Українського Народного Союзу, розпочалися заходи для організації його канадійської вітки, а вже десяток років після його виникнення, постали перші Відділи УНСоюзу в Канаді. Тому помиляються ці, які уважають нашу установу американською, в тіснішому значенні цієї назви, тобто обмеженою до ЗСА. Майже від свого виникнення вона стала не лише на якнайширшій національній основі, яка включала всі віровизнання, всі політичні та суспільні напрямки українських іміґрантів на північноамериканському континенті, з усіх сторін українського материка, але й також оба американські краї їхнього масового поселення, ЗСА і Канади.

Більше поширення УНСоюзу на території ЗСА, як і в Канаді, має свої причини. Однією з них було це, що перші Відділи українських забезпеченевих установ постали в ЗСА, а далі факт, що куди легше комунікуватися робітництву, зосередженому в більших оселях, як хліборобам, розкиненим по величезних просторах, позбавлених публічних засобів швидкої комунікації й ланцюгами обов'язків прив'язаних до землі, яку обробляють і яка їх живить. А такою хліборобською була й в великій мірі досі залишилася канадійська українська громада, у протиставленні до американської, робітничої.

Та це, що припізнило союзовий і загальний процес самоорганізованости українців Канади з часом виявило благородні наслідки. Причини, які припізнили організаційний процес, допомогли в більшій мірі, як серед американських українців, припізнити також процес асиміляційний й тому в Канаді, порівнюючи, краще зберігся національний дух з всіми його признаками, як мова, прив'язання до рідних традицій тощо. Тому канадійська вітка УНСоюзу, не зважаючи на меншу чисельність у порівнянні з американською, має великі й можна твердити більші вигляди й реальніші можливості на поширення, як ця остання. Про це говорить не лише загальна оцінка умов життя українців в обох краях, але також числа, які відносяться до розвитку УНСоюзу по обох сторонах ніяґарської границі.

Круглю 89,000 членів мав УНСоюз з кінцем 1970 року в обох країнах, в цьому 9,525, тобто понад 10%, в Канаді. На 460 його Відділів, 67, отже 15%, розкинулися по просторій землі Канади. На суму $100,502.706, на яку з кінцем 1970 року були забезпечені всі члени УНСоюзу (не враховуючи додаткових договорів про забезпечення, з якими ця сума виносить $133,097.456), в чому канадійські члени були забезпечені на $16,089.973, отже на 16% загальної суми. Коли пересічна сума забезпечення усіх членів УНСоюзу в 1970 році виносила $1,209, то в Канаді вона була на яких 30% вищою, бо виносила $1,689.

Що говорять ці числа? Що без огляду на те, що теперішнє число загалу членів в Канаді виносить лише дещо більше ніж десять відсотків загального числа членів цілої Канади, то її динаміка росту є куди більшою. Її число громад, в яких знаходяться Відділи УНСоюзу, є на півтори разів більше, а її члени забезпечуються на півтора разів вищі суми, як їхні американські сусіди й до того цей напрям вдержується досі, не зважаючи на труднощі нових часів і умов. Ще виразнішою є мова збільшування основи УНСоюзу і кожної національної установи, а саме числа нових членів. Про це говорить вдолі поміщена таблиця.

НОВІ ЧЛЕНИ УНС

Рік	*Разом*	*В Канаді*	*%*
1967	4,400	980	22.5
1968	3,872	791	20.5
1969	5,462	862	16.0
1970	5,252	1,110	21.0

Ці числа кажуть, що хоча під цю пору УНСоюз в Канаді має кругло десяту частину загального членства, то він зростає пересічно двічі скоріше, тобто його пересічний приріст виносить 20% всього зросту нашої установи.

Отож ці числа говорять великим голосом про те, що динаміка зросту УНСоюзу в Канаді є вдвоє більша, як на всій території УНСозу, що й дає змогу з одного боку вірити в великий розвиток УНСоюзу в Канаді та з часом його зрівняння з американським партнером, а з другого боку дає право ставити союзовій Канаді куди більші вимоги, як ці, що їх ставиться для всіх інших територій, на яких розкинувся УНСоюз.

Для докладнішого обґрунтування цього відважного ствердження і нескромної вимоги та для зілюстрування загального стану союзової Канади послужать побіч подані таблиці, які відносяться до числа нових членів, зорганізованих на терені Канади впродовж п'яти останніх років, в її поодиноких Округах і за місяцями, та до збільшення активних членів, які заплатили всі свої вкладки ту не включені) в тому ж періоді часу.

Ці числа говорять великим голосом про те, що, не зважаючи на хвилеві труднощі і хитання, потенціял канадійської вітки УНСоюзу є бодай вдвоє більший від потенціялу її американського сусіда. Тому не треба вдаватися аж до євангельських притч і їхнього бездонного розуму, щоб вимагати від багато обдарованої Канади куди більших успіхів, як від інших союзових територій. А євангельська притча, яку пригадувано нам недавно, говорить про *подвоєння* даних талантів.

На подвоєння праці і успіхів наших союзових братів з сусідньої Канади жде ввесь союзовий загал, що й казати про биту долею й недолею нашого загального громадського стану й положення — головну канцелярію УНСоюзу, а особливо її організаційний відділ. Віримо, що вже найвища пора, щоб союзова Канада з молодшого брата свого американського сусіда стала його рівнорядним партнером. А це залежить тільки від неї самої!

Дмитро Попадинець

СТАН І МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УНС НА СХОДІ КАНАДИ

Як побачите на карті Східньої Канади то оперативно стратегічна дія Окр. Комітету Відділів УНСоюзу в Монтреалі покривається територіяльно із п'яти провінціями: Квебек, Ню Бронсвік, НюФаундленд, Принс Едвард й Нова Шкотія, і, що найважніше, із стратегічного і психологічного аспектів — в її посіданні, є столиця Канади, Оттава, дарма, що з окремої провінції Онтеріо... — А, хто посідає столицю той володіє країною...

Згідно з офіційною урядовою статистикою з 1961-го року, на цій розлогій території проживає всього около 22 тисяч українських поселенців та їхніх нащадків із всього числа 473 тисячі таких, або 4 і пів відсотка.

На цій території діє 10 українських католицьких і 5 православних церков та одна євангельсько-баптистська, і всі вони мають кільканадцять місійних станиць. Крім церковних будинків, мають залі а то й окремі доми. В прицерковних організаціях об'єднуються чоловіки, жінки і молодь. Тут діє два Т-ва „Просвіта", три Українські Національні Об'єднання і Братські організації, дві сітки Організацій Визвольного Фронту, дві сітки СУЖЕРА, Спілка Визволення України, дві Пластові станиці, чотири Кредитові кооперативи, що об'єднують около 5 тисяч членів і посідають около 5 мільйонів оборотових фондів. Всі ці церковні громади, організації і установи об'єднані в двох Відділах КУК і двох представництв для зовнішньої репрезентації і внутрішньої координації всесторонньої культурно-освітної, виховної, вишкільної праці. Ряд професійних, станових, і комбатанських організацій, 8 народних „Рідних Шкіл" і 4 середньошкільні курси українознавства, музичні вишколи, курси національних танків — танцювальні ансамблі, вишколи драми, рецитації і деклямації, вакаційні оселі і табори, спортові конкуренції, мистецькі, літературні і читацькі з'єднання з радіомовленням і багато інших творять цілість многогранного життя і дії української громади на цьому терені.

Братсько обезпеченеві союзи св. Николая від 1905-го року і Взаємна Поміч від сорокових років та Український Народний Союз і Український Робітничий Союз від сорокових та Народна Поміч від кількох років втілились в організаційну систему українських поселенців в Канаді, щоб спільно одноцілим фронтом розбудовувати суспільно - національне і економічне життя.

Наш союзовий стан посідання в 22-во тисячній громаді виказує 9 Відділів із 1500 членами, або 7%, тоді, коли в сусідньому Онтеріо на 125 тисяч поселенців без Оттави, виказує 34 Відділи із 6,500 членів, або 5%, та просторий Захід Канади з 4-ох провінцій із 325 тисяч українського населення виказує 19 відділів із понад 1000 членів, або 2%. Насувається питання, чи є ще організаційні можливості й вигляди росту УНСоюзу на Сході Канади. Так, і то зовсім певно є, бо й немає нічого неможливого під сонцем, але... Саме тому, що обезпеченевий бизнес є сам собою протилежним в методиці підходу до клієнта - покупця. Він шукає клієнта, а не покупець його. И тому то він залежний від особистої здібности добре вишколеного продавця і в тому є його унікальність, трудність і сила.

Наші братські союзи, що

(Закінчення на стор. 5-ій)

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ЗА ОКРУГАМИ

Ч.П. Округа	*1967*	*1968*	*1969*	*1970*	*1971 (до серпня)*
1. Торонто	575	446	353	605*	148
2. Монтреаль	112	68	140	61	42
3. Ніяґара	117	87	181	105	44
4. Вінніпеґ	152	169	173	313	104
5. Дітройт (кан. Відд.)	24	21	15	26	22
Разом	980	791	862	1110*	360

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ЗА МІСЯЦЯМИ

	1967	*1968*	*1969*	*1970*	*1971*
Січень	38	47	33	50	36
Лютий	51	60	44	40	25
Березень	88	73	49	83	49
Квітень	48	67	101	105	43
Травень	91	106	71	370	52
Червень	89	41	37	33	35
Липень	76	49	51	44	59
Серпень	59	56	55	45	61
Вересень	88	42	82	53	
Жовтень	149	57	110	84	
Листопад	89	106	91	77	
Грудень	114	87	138	126	
Разом	980	791	862	1110	360

*) В цім 273 членів об'єднаного з УНСоюзом Союзу Українських Братств.

ЧИСЛО АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У КАНАДІ ЗА ОКРУГАМИ

Ч.П. Округа	*1967*	*1968*	*1969*	*1970*	*1971 (до червня)*
1. Торонто	4179	4285	4313	4558	4456
2. Монтреаль	1556	1514	1521	1488	1489
3. Ніяґара	1117	1089	1199	1172	1161
4. Вінніпеґ	1119	1153	1200	1434	1385
5. Дітройт (кан. Відд.)	443	449	426	425	431
Разом	8414	8490	8659	9077	8922

КАНАДІЙСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УНС

Сидять (зліва): голова Головної Ради УНС Василь Дідюк, заступник гол. предсідника на Канаду сенатор П. Юзик, голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик та головний радний Дмитро Попадинець. Секретарем Представництва є попередній заступник головного предсідника Богдан Зорич.

В. Дідюк

ЯК В ДІЙСНОСТІ?

У частих зустрічах і розмовах з нашими людьми, зокрема коли йдеться про життьове забезпечення, можна почути таке: та, знаєте, пощо журитися якоюсь асекурацією та складати гроші, коли кожний з наших людей хоч і найбідніший, має зложено щось у банку. Ми не англійці, чи інші, що не вміємо ощаджувати. Я знаю, що мої гроші у банку, є до мого розпорядження коли хочу. Банк є моєю найкращою асекурацією. Туди складаю навіть дитячі чеки. т. зв. „бейбі бонус", щоб моя дитина мала свої гроші. Безперечно, що часто туже тяжко, як кажуть дискутувати, а тим більше переконати таку особу, про вартість і значення життьового забезпечення. Немає сумніву, що: гроші у банку, хата, підприємство, авто, фарма і т. п. є також свого роду „забезпеченням" і з цим ніхто не збирається с п е р ечатися. Варто тільки застановитись і зробити хочби деяке порівняння. Складаючи гроші до банку, щоб вони становили вже бодай якусь суму забезпечення, треба там таку суму вложити, щоб вплата хочби місячної вкладки на забезпечення вже ґарантувала певну суму забезпечення. Від вложених у банку грошей та їхніх відсотків треба платити доходовий податок, чого не треба від вкладених грошей на забезпечення, тим більше, коли йдеться про УНС, як установу братсько - запомогову. Коли йдеться про складання грошей для дітей, то за одержувані ними у перших роках від народження гроші які виносять шість долярів місячно, кожний батько може забезпечити їх на суму півтори тисячі долярів на т. зв. 18-років ендавмент. У 18-му році життя дитина одержує повну суму, півтори тисячі долярів. Часто у тому віці кінчає вона гайскул і переходить на університет, та гроші ці стають рішальними у дальшій життьовій кар'єрі дитини. Вправді часто батьки кажуть, що до того часу вони свою дитину відповідно забезпечать. А що, як не дай Бог, щось станеться? Отже, дитина, складаючи через 18 років свій „бейбі бонус" має повну суму 1500 дол. забезпечення, дістає по рокові вплати відповідну через цілий час дивіденду, є членом великої української установи, яка різними формами допомагає українській спільноті і за малу доплату аплікант дитини може взяти забезпечення і для себе, тобто звільнення від вкладок в разі смерти, і в 18-му році життя дитина одержує повну суму 1500 дол. Щож має така дитина і батько чи мати-аплікант, складаючи гроші до банку? Подібна ситуація є із старшими, які думають, що складанням грошей у банку можна заступити забезпечення. Кожна жива й здорова людина, яка працює і приносить кожного чи, щодругого тижня свій заробітковий чек, більший він, чи менший, розділює його згідно з родинними і фінансовими обставинами, на харчі, морґедж, для дітей на школу, рент чи щось інше — здавалось би забезпечення не потребує! Може, це як часто кажеться, витрата грошей, або по смерти грошей я не потребую. І один і другий арґумент був би оправданий, коли б у цьому не було одної і єдиної „дрібнички", а саме, запевнення, що такий більший чи менший чек прийде. А що, як не дай Бог — ні? Що тоді діти, родина, як буде з харчами, морґеджом, школою і т. п.? Певно, що цей, який відійшов, йому нічого не потрібно, але чому не думав він про тих, яких любив — про свою найближчу родину?

Вправді ми згадували, що маємо зложено щось у банку. Так, як було все в порядку, тобто, як було у час зроблене завіщання і точний розподіл, то за якийсь час напевно гроші у банку зложені — спадкоємець одержить. Кажу за якийсь час, бо навіть при найкращому упорядкуванні, мусить перейти спадкове упорядкування, яке часто триває досить довго, а гірше, коли, а у нас часто буває, не все було впорядковане. Цілком немає цієї проблеми із забезпеченням. Ваша поліса — готівка! Вашою полісою без клопотів полагоджуєте найперші й найконечніші потреби у найгіршому часі. Не знаю досі випадків, де у тяжкому горі, були б труднощі із полісою, знаю однак сотки випадків, коли родина мала поважне банкове конто, а мусіла приводити рушителів. Так само як дім, підприємство, авто, уділи, фарма й гроші в банку є частинним забезпеченням, так поліса є повною і прямою запорукою забезпечення. Зрештою на нашому північно - американському континенті справи ці такі ясні і зрозумілі, що дискутувати або навіть сумніватися немає жадної причини, ні потреби. Все тут, розпочинаючи горою аж на низи, є заасекуроване і діє воно як магічна паличка. Візьмім приклад: стався випадок з автом. Кличете механіка. Приїхавши, він не буде питати вас, яке конто маєте у банку, скільки маєте хат чи підприємств, — перше його питання — чи маєте асекурацію? Маєте — записав число, зачепив авто і вже воно у ремонті. Скажіть йому, що не маєте. Побачите. Буде питати - розпитувати. Буде питати за готівкою. Ви виїхали несподівано і не взяли, чи не мали. Зачнуться шукання за тими, які вас знають, з ким ви провадите бизнес і т. п. Телефонічні розмови, а за той час ви і ваші нерви доходять до крайності. Те саме може статися навіть у випадку, коли рятунковий амбулянс везе до шпиталю, чи коли горить хата. Все тут зачинається від „А Ю кар іншуренс". І власне тому, чи любимо забезпечення, чи ні, чи у нього віримо, чи ні — його мати мусимо. Яка знов же різниця для того, який живе і працює, у якій формі призбирує свій маєток. Буде то дім, підприємство, кредитівка, уділи чи гроші у банку чи асекурація? Тепер, яка знову різниця для того, що відходить із цього світу, й він нічого і в ніякій формі із собою не забирає. Отже, чи тоді не варто над тим подумати! Про певну різницю я згадував, і вона говорить тільки у користь забезпечення - асекурації. Тому подумаймо ще сьогодні, чи спокійно ми можемо залишити долю нашої родини банковому контові, яке у наших часах дорожнечі досить поволі зростає, чи таки ще сьогодні знайти спосіб вступити до своєї рідної української фінансової могутньої установи, та бути спокійним за своє і своєї родини майбутнє. Так само, як зложені гроші у банку є до вашої розпорядимости, так ще більше до вашої розпорядимости є поліса УНС.

УНС В КАНАДІ

(Стан і рух членства та суми забезпечення за звітом заст. гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана)

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНОМ З 31-го ГРУДНЯ 1970 Р.

	Число членів	Їх сума забезп.
Активні члени Деп. Молоді	2,562	$ 2,673,000
Активні члени Деп. Дорослих	5,409	7,497,900
Акцидентові грамоти	1,106	5,530,000
Разом активні члени	9,077	$ 15,700,900
Грамоти Деп. Молоді на випл. забезп. і безпл. продовженні	166	$ 135,809
Грамоти Деп. Дорослих на випл. забезп. і безпл. продовженні	282	253,264
Разом неактивні члени	448	$ 389,073
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	9,525	$ 16,089,973

СТАН ЧЛЕНІВ З 31-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ В КАНАДІ ПО ПРОВІНЦІЯХ

Провінція	Число членів	Їх сума забезп.	Число Відділів
ОНТАРІО	6,494	$ 11,002,003	40
КВІБЕК	1,518	2,197,113	7
МАНІТОБА	572	1,010,548	4
САСКАЧЕВАН	420	948,000	8
АЛЬБЕРТА	347	675,309	5
БРИТ. КОЛЮМБІЯ	156	223,500	2
НОВА СКОТІЯ	18	23,500	1
РАЗОМ:	9,525	$ 16,089,973	67

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. чл.
1961	7,411	$ 6,620,897	$ 893
1962	7,400	6,807,866	920
1963	7,493	7,838,691	1,046
1964	7,492	8,605 892	1,148
1965	7,806	9,541,343	1,222
1966	8,361	11,287,934	1,410
1967	8,867	13,016,549	1,468
1968	8,954	13,905 209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,525	16,089,973	1,689

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ КАНАДИ В РОКАХ 1969 І 1970

	1969 рік		1970 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	2,559	$ 2,579,000	2,562	$ 2,673,000
Дорослі	5,099	7,110,500	5,409	7,497,900
Акцидентові грамоти	1,002	5,010,000	1,106	5,530,000
Разом:	8,660	$ 14,699,500	9,077	$ 15,700,900

НОВІ ЧЛЕНИ В 1970 РОЦІ В КАНАДІ

	Число членів	Їх сума забезп.
Департамент Молоді	231	$ 288,500
Департамент Дорослих	679	833,400
Акцидентові грамоти	200	1,000,000
Разом	1,110	$ 2,121,900

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1970 РОЦІ ПО ПРОВІНЦІЯХ

Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
ОНТАРІО	741	$ 1,224,900
САСКАЧЕВАН	194	456,000
АЛЬБЕРТА	61	153,000
КВІБЕК	58	136,000
МАНІТОБА	55	151,000
БРИТ. КОЛЮМБІЯ	1	1,000
РАЗОМ:	1,110	$ 2,121,900

НОВІ ЧЛЕНИ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

1961	-817	$ 1,051,500	$ 1,287
1962	474	651,500	1.374
1963	665	1 583,500	2,381
1964	521	1,257,000	2.412
1965	808	1,440 000	1,782
1966	1,154	2 585,600	2 240
1967	980	2.538,500	2 590
1968	791	2.088,500	2,396
1969	862	2 257 000	2 618
1970	1.110	2 121 900	1,911

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ В КАНАДІ І ЗСА ЗА СТАНОМ З 31 ГРУДНЯ 1970 РОКУ

Активні члени

	Число членів	Їх сума забезп.
Канада	9,077	$ 15,700,900
ЗСА	64,851	73,738,554
Разом:	73.928	$ 89,439,454

Всі члени

	Число членів	Їх сума забезп.
Канада	9.525	$ 16,089.973
ЗСА	79,684	84.412,733
Разом:	89,209	$ 100.502,706

ФІНАНСИ УНС В КАНАДІ

СТАН ЧИННИЙ		СТАН ДОВЖНИЙ	
Готівка	$ 112,729.65	Фонди:	
Державні бонди	2,932,066.58		
Гіпотечні позички	1,396,110.67	Забезпеченеві	$ 4.401,631.98
Позички на підклад 290		Братські	121,397.29
грамот	106,022.06	Сирітський	21,917.33
		Наглої Потреби	1,982.36
РАЗОМ:	$ 4,546,928.96		$ 4,546,928.96

Гіпотечні позички УНСоюз має на реальностях членів, а також на 10 Народних Домах, клюбах і школах та на 8 церквах.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої укра- для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї ува- їнської громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознимки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознимки нам надіслано.

Кеннет Роберт Клос, правнук Антоніни Чайковської та бл. п. Петра Чайковського, довголітнього предсідника 55-го Відділу УНСоюзу в Балтиморі, став тепер теж членом цього Відділу. Вписала його в члени УНСоюзу бабуня. Ця союзова родина є добрим прикладом для багатьох наших родин, які повинні зв'язувати молоді покоління із їхньою організацією.

Лідія Сорока, 3 літня донечка панства Степана і Дарлін Сорока, стала наймолодшою членкинею 15 Відділу УНСоюзу, Т-ва „Україна" у Вашингтоні, Д. К. Лідія є внучкою пані Софії Сорока яка і подбала про її забезпечення. Сподіємось, що і батьки підуть слідами своєї донечки

Нова членка Катруся Вільшанська, яку записали до 47 Відділу УНСоюзу дідо і бабця а саме о. Іван і Анна Павлюки. Дай Боже, щоб було більше таких примірних дідунів і бабусь.

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1971 Р.

Останній, літній місяць серпень на кругло двадцять відсотків кращий від попередніх місяців. Коли перших сім місяців, ми забезпечували пересічно по триста членів, в серпні ми придбали 365 й довели загальне число цьогорічних, нових членів до 2,425. Сподіваємося, що ця зміна на краще є покажчиком, тривалого зросту нашої активности, яка буде збільшуватися з кожним осіннім місяцем, що дозволить нам придбати восени так дуже потрібних 3,000 членів, щоб закінчити цей рік з новим, нехай і не спектакулярним, як у минулих роках, успіхом.

Збільшена активність, не обняла усіх Округ і Відділів. Ось, не попрацювала, якслід велика Округа метрополітального Ню Йорку, й тому дала себе випередити не лише своєму довголітньому суперникові — Чикаґові, але також Філядельфії, яка досі була третьою в цім потрійнім клюбі. Бо, в серпні Філядельфія придбала 37 членів, а Ню Йорк лише 27 і ця десятка саме заважила на місці в табелі переможців. Також добре попрацювали Округи Дітройту (який здобув у серпні поважне число нових членів (47) і Клівленду (39 членів), що їх висунуло на безпосередні місця за згаданою трійкою, якій вони вже конкретно загрожують і впродовж найближчого місяця можуть зробити дальші болючі пересунення в табелі Округ. Адже Дітройт ділить від Ню Йорку тільки горстка, бо 19 членів, а Клівленд — 29. Найбільше число нових членів у серпні придбала вінніпезька Округа завдяки поїздці в Західню Канаду обласного організатора Василя Дідюка. Найкращим Відділом надалі залишився Відділ ч. 240 в Клівленді, під кермою успішного організатора й секретаря О. Кігічака, який самий уже придбав понад п'ятдесят членів, і систематично прямує до рекорду: сотні членів! Він, подібно, як його Відділ, є першуном поміж всіми відділовими організаторами. А поміж обласними першує, як раніше Василь Дідюк зі своїми 131 членами. Йому додержує ходи обласний організатор Степан Гавриш, який також, переступив сотню членів у цім році. Досі 58 організаторів придбали вже десятку членів, а з-поміж них 17 вже придбали нове членство в Клюбі Заслужених, здобувши 25 або більше членів у цім році. Поручаємо увазі читачів усі ці заслужені прізвища, подані на одній з тут надрукованих таблиць. Наше признання і вдячність висловлюємо також місячним чемпіонам серпня, а саме відділовим організаторам Петрові Федикові з Дітройту, Андрієві Вовкові з Гастінґсу, Романові Куропасеві з Дітройту, Михайлові Семкові з Чикаґо і Михайлові Фединишинові з Перт Амбою, як також обласним організаторам Василеві Дідюкові, Степанові Гавришеві, і Василеві Оріховському. Ця заслужена, скромна числом вісімка союзівців придбала в серпні разом 137 членів, отже куди більше, як третину всіх членів придбаних, майже пів тисячею Відділів! Ставимо їх на приклад усього союзового світу! І кличемо усіх, хто бажає добра Союзові: берімося до приспішеної праці, бо час втікає, а останні три місяці будуть успіхом, або неуспіхом УНСоюзу. А до неуспіхів він непризвичасний і непризначений!

ЗДОБУТКИ ЧЕМПІОНІВ СЕРПНЯ 1971 Р.

П. Ч.	Організатор	Відділ	Число членів	Сума забезпечення	
1	В. Дідюк	407	43	$ 114,000	14 АДД
2	С. Гавриш	83	23	65 000	9 АДД
3	П. Федик	292	16	17,000	
4	А. Вовк	6	12	16,000	1 АДД
5	Р. Куропась	20	11	11,000	
6	В. Оріховський	353	11	10,500	
7	М. Семків	379	11	10,000	
8	М. Фединишин	155	10	16,000	

407 В. Дідюк 43 — 83 С. Гавриш 23 — 292 П. Федик 16 — 6 А. Вовк 12

353 В. Оріховський 11 — 379 М. Семків 11 — 155 М. Фединишин 10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ СЕРПНЯ 1971 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

Ч. П.	Організатор	Кількість Від.	Кількість чл.
1	В. Дідюк	407	131
2	С. Гавриш	83	104
3	В. Оріховський	353	68
4	Є. Репета	292	63
5	А. Кігічак	240	52
6	М. Семків	379	48
7	Т. Шпікула	221	42
8	В. Гірняк	341	39
9	Б. Зорич	432	34
10	А. Іванюк	106	32
11	П. Федик	292	31
12	М. Хоманчук	5	30
12	М. Ткачук	114	30
14	Т. Кубарич	217	28
15	Квітка Стецюк	25	25
15	М. Фединишин	155	25
15	Р. Чучкевич	346	25
18	М. Нич	397	23
19	П. Головачук	42	22
20	Р. Куропась	20	21
21	А. Джула	161	20
22	М. Турко	63	19
22	Люба Васько	94	19
24	А. Ціздин	55	18
25	М. Бобер	235	17
25	І. Кнігницький	430	17
25	Л. Вовк	444	17
28	М. Бобечко	102	16
28	В. Попович	367	16
28	Ю. Баранюк	371	16
31	А. Вовк	6	15
31	А. Саноцький	158	15
31	В. Палідвор	204	15
31	М. Кальба	226	15
35	А. Копистянський	327	14
35	В. Запаранюк	484	14
37	П. Когут	56	13
37	Д. Кошильовський	183	13
39	М. Отрок	14	12
39	І. Гуцалюк	147	12
39	А. Скібіцький	285	12
39	Е. Притула	337	12
39	В. Вишиваний	361	12
39	О. Ярема	372	12
39	Софія Куца	440	12
39	Д. Пиш	458	12
47	Ольга Марущак	82	11
47	О. Сидор	90	11
47	О. Хома	383	11
47	Р. Припхан	339	11
47	І. Телюк	414	11
47	П. Дяків	427	11
53	П. Бабич	115	10
53	П. Ліщак	230	10
53	М. Гентош	305	10
53	В. Гавриляк	316	10
53	Г. Кисіль	336	10
58	О. Продивус	356	10

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ СЕРПНЯ 1971 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Число Відд.	Місцевість	Число чл.
1	240	Клівленд, Огайо	66
2	379	Чикаґо, Ілл.	48
3	221	Чикаґо, Ілл.	44
4	106	Чикаґо, Ілл.	39
5	432	Торонто, Онт.	34
6	292	Дітройт, Миш.	31
6	361	Ню Йорк, Н. Й.	31
8	5	Асторія, Н. Й.	30
9	217	Рочестер, Н. Й.	28
10	51	Чикаґо, Ілл.	27
10	101	Колчестер, Конн.	27
12	20	Гамтрамк, Миш.	26
13	25	Джерзі Сити, Н.Дж.	25
13	155	Перт Амбой, Н.Дж.	25
13	346	Клівленд, Огайо	25
16	94	Гамтрамк, Миш.	24
16	407	Торонто, Онт.	24
18	42	Пассейк, Н. Дж.	23
18	161	Ембридж, Па.	23
18	397	Філядельфія, Па.	23
21	6	Гастінґс он Гадсон, Н. Й.	22
21	508	Єловнаєф, Ман.	22
23	204	Ню Йорк, Н. Й.	21
24	63	Форд Ситі, Па.	19
24	158	Бруклин, Н. Й.	19
24	371	Нюарк, Н. Дж.	19
24	418	Торонто, Онт.	19
28	55	Куртіс Бей, Мд.	18
28	344	Бавнд Брук Н. Дж.	18
28	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	18
28	471	Монтреаль, Квіб.	18
32	83	Філядельфія, Па.	17
32	235	Росфорд, Огайо	17
32	430	Філядельфія, Па.	17
35	56	Вілінґ, Вест Вірджінія	16
35	102	Клівленд, Огайо	16
35	146	Дітройт, Миш.	16
35	183	Дітройт, Миш.	16
35	336	Клівленд, Огайо	16
35	367	Рочестер, Н. Й.	16
35	444	Саскатун, Саск.	16
42	8	Йонкерс, Н. Й.	15
42	115	Кантон, Огайо	15
42	147	Алентавн, Па.	15
42	226	Денвер, Кол.	15
42	327	Гемпстед, Н. Й.	15
42	484	Ютика, Н. Й.	15
42	505	Канора,, Саск.	15
49	14	Нюарк, Н. Дж.	14
49	156	Честер, Па.	14
49	316	Рочестер, Н. Й.	14
49	340	Нюарк, Н. Дж.	14
49	447	Томсон, Ман.	14
54	174	Дітройт, Миш	13
54	341	Віндзор, Онт.	13
54	372	Плейнфілд, Н.Дж.	13
54	375	Філядельфія, Па.	13
54	423	Чикаґо, Ілл.	13
54	458	Гамільтон, Онт.	13
60	82	Дітройт, Миш.	12
60	127	Боффало, Н. Й.	12
60	285	Рочестер, Н. Й.	12
60	337	Балтимор, Мд.	12
60	352	Честер, Па.	12
60	356	Омаґа, Небраска	12
60	387	Вилимантик, Конн.	12
60	440	Торонто, Онт.	12
60	468	Ніяґара он Лейк, Онт.	12
69	90	Централія, Па.	11
69	230	Янґставн, Огайо	11
69	245	Трентон, Н. Дж.	11
69	276	Ембридж, Па.	11
69	362	Брістоль, Па.	11
69	383	Бріджпорт, Конн.	11
69	399	Чикаґо, Ілл.	11
69	408	Торонто, Онт.	11
69	414	Ню Гейвен, Конн.	11
69	427	Ст. Кетринс, Онт.	11
79	47	Бетлегем, Па.	10
79	192	Геркімер, Н. Й.	10
79	194	Ню Йорк, Н. Й.	10
79	233	Лорейн, Огайо	100
79	295	Акрон, Огайо	10
79	305	Магони Ситі, Па.	10
85	402	Етобікок, Онт.	10

ЗДОБУТКИ ОКРУГ ПО КІНЕЦЬ СЕРПНЯ 1971 Р.

П. Ч.	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у серпні	Разом у 1971 р.
1	Чикао, Ілл.	35	24	279
2	Філядельфія, Па.	37	37	226
3	Ню Йорк, Н. Й.	36	27	223
4	Дітройт, Миш.	20	47	204
5	Клівленд, Огайо	19	39	194
6	Торонто, Онт.	23	7	148
7	Вінніпеґ, Ман.	22	53	104
8	Піттсбурґ, Па.	19	16	101
9	Перт Амбой, Н. Дж.	12	17	98
10	Нюарк, Н. Дж.	22	10	92
11	Рочестер, Н. Й.	8	14	90
12	Ню Гейвен, Конн.	15	10	84
13	Джерзі Ситі, Н. Дж.	11	8	62
14	Балтимор, Мд.	9	7	53
15	Алентавн, Па.	12	10	49
16	Сиракюзи-Ютика, Н. Й.	14	4	44
17	Ніяґара, Онт.	9	1	44
18	Монтреаль, Квіб.	9	—	42
19	Янґставн, Огайо	10	2	39
20	Пассейк, Н. Дж.	6	6	34
21	Шамокін, Па.	20	6	33
22	Трой, Н. Й.	7	3	28
23	Боффало, Н. Й.	10	1	26
24	Вилкс Бери, Па.	9	1	15
25	Вунсакет, Р. Ай.	7	2	15
26	Бостон, Масс.	5	2	11
27	Скрентон, Па.	10	—	8
28	Міннеаполіс, Мінн.	6	1	7
29	Лудлов, Масс.	5	1	3
30	Ст. Люіз, Мо.	7	1	3
31	Необ'єднані Відділи	27	8	61

На Загальних Зборах 20-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Згода" в Гемтремку, Миш., відзначено найстарших членів цього Відділу. На світлині, зліва: І. Стеткевич, Д. Рубаха (який зорганізував у 1918 році 62 члени), найстарший член А. Білоус), який живе Союзом і саме відсвяткував 94-ті уродини в доброму здоров'ї) і Р. Куропась — секретар Відділу.

Роман Куропась вручає спеціяльну відзнаку УНСоюзу найстаршому членові Т-ва „Згода" Антонові Білоусові на річних Загальних Зборах 20-го Відділу УНС в Гемтремку, Миш. 94-річний А. Білоус, який став членом у 1916 році, та вся його рідня, включно із правнуками, є членами УНС.

Монтреальський Окружний Комітет Відділів предтечею організаційної системи постійних ОКВ УНС

Було це весною чи влітку 1953-го р., добре не пригадую. Головний секретар св. п. Григорій Герман звернувся до нашого 473-го Відділу якнайбільшого і організаційно надійного, щоб створити із представників діючих тоді чотирьох Відділів Святковий Комітет і відзначити осінню 60-ліття видавництва „Свобода". Прийшла осінь багата в різні імпрези, і ми прийшли до переконання, що краще буде заждати до зими 1954-го р., і з огляду на труднощі технічного і організаційного та навіть і матеріяльного характеру відбути 60-річчя „Свободи" і УНСоюзу спільно в другій половині лютого. Замовили ми дві залі, договорились про мистецьку програму, а на головного промовця обіцявся приїхати гол. предсідник сл. п. Дмитро Галичин. Діловий комітет прийшлось очолити мені, голові найстаршого і найбільшого Відділу із заступником голови, секр. 465 Відділу в Лашін, — О. Дячишином, секретарем Гр. Гисом, касиром — св. п. И. Чайківським, та сл. п. К. Наконечним, і пп: М. Грабом, П. Гриневичем і сл. п. Ст. Куттним. Ювілейні святкування попередила організаційна акція, під проводом гол. контрол. і обласного організатора, п. В. Гірняка.

Дві головні імпрези попередили Богослуження в монтреальських церквах і Лашінах, а також ділові й куртуазійні зустрічі та візити й прийняття. Концертова імпреза відбулась в залі „Плято Голл", виступом хору „Україна" під мистецьким керівництвом сл. п. Нестора Городовенка, квартету при свято Софійському Соборі під мистецьким керівництвом митроф. протопресв. Вол. Слюзара, піяністки проф. Люби Жук, двох деклямацій, головної доповіді сл. п. Д. Галичина, мого вступного слова при відкритті і Вол. Гірняка при закінченні концертової імпрези.

Бенкет - зустріч відбулись при повній залі УНО. Програмою проводив М. Граб, а інформацію про постання Відділів передали пп: Г. Гис і О. Дячишин. Гол. предсідник УНС св. п. Д. Галичин поінформував присутніх про участь УНС в організаційній системі всегранного життя української громади в ЗСА і бажав, щоб і тут в гостинній і сусідній Канаді відділи УНС, а взглядно їхні провідники старались бути на передових позиціях всього національного громадського життя, що заохотило б наших союзівців, як дійсно вже активних і передових громадян включити наші Відділи в організаційні рамки цілої громади й тим самим здобувати право громадянства УНСоюзу в українській Канаді. Після бенкету - зустрічі нам трудно було розстатись з собою і ще кілька цінних годин ми провели на виміні думок про цілість наших національних громадських справ та проблем, якими покійний Д. Галичин жив. Цікаво, що при виміні думок на тему співпраці між поодинокими Відділами УНС, які ми започаткували осінню 1939-го р., в організаційній справі і, в справі порад, тощо, покійний президент привітав і погодився з моєю думкою, щоб залишити на майбутнє міжвідділовий, окружний комітет Відділів УНСоюзу для координації в дії і для контактів в праці і репрезентації.

Вкоротці після від'їзду покійного Гол. Предсідника, також вже покійний Гол. Секретар Григорій Герман прислав нам гарного листа з признанням за вияв організаційної проворности для співпраці, координації і представництва. П'ятдесяті роки, це були роки розквіту і росту УНС і роки втілення його в організаційну систему міжгромадських організацій і установ Канади.

Моя друга стріча із згаданими Покійниками була на XXIII-тій конвенції УНС у Вашинґтоні, а після неї, у дводенній візиті в головній канцелярії і на, щойно закупленій, Союзівці.

І, лише мій родинний стан і місце замешкання в Канаді стали перешкодою переходу на організаційну працю в системі УНСоюзу, бо я вже був фінансово заанґажований в підприємстві, де працював від років.

Організаційна система окружних комітетів відділів УНС себе виправдала під кожним оглядом і вичікує свого структурального, правного завершення втіленням в статут союзу з прореґативами прав і обов'язків в окрузі діяння з привілеєм участи в конвенції і організаційно-правного зовнішнього представництва на терені діяння підпорядкованих Відділів. Ця триступневість структурально правної побудови і організаційного керівництва значно облегшить працю організаційного Відділу безпосереднього зв'язку з Відділами через Округи, якщо такі будуть на висоті своїх завдань, і відповідально координуватимуть і унаправлюватимуть всю працю підлеглих Відділів та будуть їх репрезентувати.

Дмитро Попадинець,
голова ОКВ УНС.

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ У СЕРПНІ 1971 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у серпні	Сума забезпечення		Разом у 1971 р.
4	Ю. Ревай	2	$ 2,000		2
6	А. Вовк	12	16,000	1 АДД	22
8	В. Козіцький	1	1,000		15
14	М. Отрок	2	2,500		14
16	М. Москаль	1	1,000		7
19	Р. Голіят	1	500		1
20	Р. Куропась	11	11,000		26
25	Квітка Стецюк	7	7,500		25
34	Л. Блонарович	1	500		4
35	В. Вовчик	2	4,000		9
37	Анна Гнатюк	1	1,000		6
39	В. Оріховський	1	1,000		6
42	П. Головачук	3	9,000	1 АДД	23
44	М. Шеска	3	3,000		3
48	С. Івасечко	2	2,000		5
55	А. Ціздин	2	3,000		18
59	М. Галькевич	3	1,500		7
63	М. Турко	3	6,000		19
64	І. Вурній	2	3,000		3
71	С. Гавриш	16	40,000	6 АДД	
	Ґльорія Перехрест	4	8,000		20
75	В. Верещинський	4	4,000		7
76	В. Салабун	1	1,000		4
82	Ольга Марущак	1	3,000		12
83	С. Гавриш	2	3,000		
	А. Кушнір	1	2,000		17
94	Люба Васько	4	7,000		24
96	Н. Драпала	1	1,000		2
101	І. Ґулич	4	17,000		
	С. Гавриш	2	6,000	1 АДД	27
103	Катерина Ґарріс	1	2,000		1
105	Й. Ракочий	1	1,000		2
106	А. Іванюк	3	6,000	1 АДД	
	М. Марчук	1	500		39
109	В. Звірек	1	1,000		1
114	А. Дорошенко	1	500		8
116	А. Шилькевич	1	3,000		5
128	М. Глова	2	2,000		7
131	Л. Боднар	2	15,000	1 АДД	
	Є. Репета	1	10,000		8
133	Я. Леськів	2	2,000		4
137	М. Колодруб	1	1,000		4
142	М. Маркович	1	1,000		4
146	Г. Корб'як	3	6,500	1 АДД	
	Є. Репета	1	5,000	АДД	16
147	І. Гуцалюк	2	3,000		15
151	Анна Пипюк	1	1,000		1
153	Б. Аритимишин	1	500		7
155	М. Фединишин	10	16,000		25
156	В. Волянський	1	1,000		14
161	А. Джула	6	10,000	1 АДД	
	В. Гірняк	3	6,500	1 АДД	28
173	П. Щерба	2	6,000	1 АДД	5
174	А. Слюсарчук	1	500		13
175	І. Смерека	1	1,000		7
180	Геневефа Жеребняк	1	5,000	АДД	7
181	А. Намака	1	2,000		1
183	П. Залуга	2	2,000		
	Д. Кошильовський	2	10,000	2 АДД	16
204	В. Палідвор	1	500		21
206	Л. Ґардінк	1	5,000		7
216	В. Одежинський	2	7,000		4
217	Т. Кубарич	6	9,000		28
220	І. Мелінишин	1	500		9
221	Т. Шпікула	1	5,000	АДД	44
226	М. Кальба	5	4,000		15
230	П. Ліщак	1	1,000		11
235	М. Бобер	1	1,000		17
236	М.Скерпон	1	1,000		3
238	Анна Ремік	2	3,000		8
240	М. Кігічак	3	15,000	2 АДД	66
242	О. Чабан	1	1,000		1
247	М. Косовський	1	1,000		4
253	В. Фіцик	1	1,000		2
257	П. Сильчак	1	500		9
261	П. Аркотин	3	3.000		8
266	В. Трумин	3	3,000		9
276	В. Гірняк	2	1,500		11
284	І. Василюка	1	1,000		1
285	А. Скібіцький	1	500		12
287	Мелянія Мілянович	1	1,000		7
288	В. Загводський	1	1,000		2
292	П. Федик	16	17,000		31
293	Ірена Ткачук	1	1,000		5
295	С. Гавриш	4	16,000	3 АДД	
	Є. Репета	1	5,000	АДД	
	С. Мотрович	1	500		10
304	І. Грицковян	1	2,000		3
305	М. Гентош	4	4,000		10
317	В. Оріховський	1	500		3
320	І. Малко	2	2,000		7
331	А. Романюк	1	1,000		1
337	Е. Притула	2	2,000		12
344	А. Яворська	2	8,000	1 АДД	18
346	Р. Чучкевич	2	10,000		25
347	Францес Снігур	5	3,000		9
348	Марія Макар	1	3,000		5
349	М. Захарко	1	5,000	АДД	6
352	Я. Щербак	3	3,000		12
353	В. Оріховський	3	3,000		18
356	О. Продивус	1	500		12
361	І. Пригода	2	4,000		
	В. Оріховський	5	5,000		31
362	Ф. Петрик	3	1,500		11
364	В. Владика	6	11,000		
	В. Бреэдун	1	1,000		8
367	В. Попович	1	1,000		16
371	Ю. Баранюк	4	8.000		19
372	О. Ярема	1	1,000		13
375	І. Даньківський	1	1,000		
	П. Тарнавський	2	2,000		13
379	М. Семків	11	10,000		48
382	Катерина Гарбест	1	1,000		1
394	М .Романик	1	5.000	АДД	1
402	Я. Бурій	2	25,000	1 АДД	10
403	Е. Березовський	8	20,000	3 АДД	
	Л. Вовк	1	2,000		9
405	В. Дідюк	1	1,000		1
414	І. Телюк	1	1.000		11
418	В. Дідюк	3	4,500		19
419	В. Дідюк	2	2,000		2
421	В. Дідюк	1	1.000		1
430	І. Кнігніцький	5	4.000		17
437	М. Малинівський	6	19.000	3 АДД	7
445	І. Гевпик	2	2.500		6
447	В. Дідюк	14	50.500	6 АДД	6
455	Софія Соколишин	1	1.000		3
458	Д. Пиш	1	2.000		13
460	П. Сахаревич	1	1,000		5
469	К. Чорномаз	1	1.000		1
484	В. Запаранюк	2	6 000	1 АДД	15
501	Е. Кручь	1	500		1
505	П. Волощук	2	2,000		15
508	В. Дідюк (новий Від.)	22	55,000	8 АДД	22

Секретарі та Організатори! Приготовляйтеся до недалекої, осінньої кампанії УНСоюзу. Приготуйте список місцевих громадян, які ще не є забезпечені в УНСоюзі, а також тих членів, які недостатньо забезпечені. Відвідайте їх самі або з обласними організаторами.

- **Користайте з інформативних брошур УНСоюзу.**
- **Поширюйте їх масово поміж членами та не-членами УНС.**
- **Вони поможуть Вам при забезпечуванні в УНСоюзі!**

В. Дідюк

УКРАЇНСЬКИЙ ДАУФИН

Плянную свою організаційну поїздку на далекі північно-західні території Канади так, щоб ще перед тим вступити на Канадійський Національний Український Фестиваль у Дауфині. Дня 26-го липня ц. р. о год. 11.30 з готовими заздалегідь квитками „Ейр Кенада", на Торонтонському летовищі чекаю на літак. Подорожнє бюро „Астра", якого власники п-во Волошини, подбало про те, що мій маршут з Торонто через Вінніпеґ, Дауфин, Томсон, Едмонтон і далекий північний Еллоунайф з поворотом закінчується в Торонто. Здавши багаж, вступаю до почекальні. Зауважую мґр А. Стебельську, яка зайнята своїми глибокими думками. Довідуюся,й вона летить до Дауфину, до якого у цих днях „ведуть всі дороги" та, що виступає з діялогом твору Лесі Українки „Грішниця", якого виконання для одної особи нелегке. Почекальня збільшується „Україною". Тут, і славний співак-бас В. Тисовський з Ню Йорку, молодий скрипаль А. Василушко із Кіченер в товаристві своєї матері і учительки, в шараварах і вишивках танцювальна група „Союзівки" із своїм „Ґенералом" Р. Строцьким, та цьогорічною Міс Союзівкою Зіркою Ґлоба. Вся ця українська „братія" занимає місце у цьому літаку. Гомонить українська мова, а присутні інші пасажири побачивши українські національні строї, починають цікавитись. Наші молоді „амбасадори", добре і вміло виконують своє завдання, та інформують про Український Фестиваль у Дауфині. Занимаємо із мґр А. Стебельською місця. Великий срібний птах-джет взноситься у гору, високо понад хмари. П-і Андріяні, так як і мені, літак не першина. Вона, споглядаючи через вікно на чудові звої хмар, гарно та помистецькому говорить про їхню красу. Лет літака понад 600 м. на годину. Переглянули ранішню газету, а тут вже й снідання. Час біжить, ми зближаємось до Вінніпеґу. Приземлюється літак, і ми на гарному Вінніпеському летовищі. Тут зустрічають нас представники Фестивального Комітету з Дауфину, під проводом його голови М. Барона. Є тут між ними також і голова Контрольної Комісії УНС мґр І. Геврик, Привітання, і всі їдемо до мотелю, де зібрана поважна громада представників організацій і української та англійської преси, — на пресовій конференції. Коротка інформація про Фестиваль, вручення програмок і прес-релісів, товариська гостина-зустріч і автобусом вибираємось до Дауфину, — 200 миль на північ. У веселому товаристві, хоч і з дощем, ми десь біля 11.30 ночі „добились" на призначене місце до Дауфину. Фестивальні „квартиранти" розміщували виконавців програми, я направився до нашої „союзової кватири" Дауфин Інн у якому перебували також, інші члени нашого Канадійського Представництва на чолі із сенатором П. Юзиком.

Ще рано, але вже можна зауважити посилений рух приготувань українського Дауфину до Фестивалю. Містечко набирає якогось святочного вигляду. Відживає український у ньому геній. І національні прапорці, і вивіски кленового листка із тризубом та „Вітаємо"! Передавана голосниками українська музика і спів, вишиті сорочки, киптарики і наші, ще мабуть із часів піонерських: хустки, вишивки, коралі, шапки — створюють якийсь вийнятковий настрій. Признати треба, що п'ятирічний організаційний досвід також дуже багато допомагає. Теперішня підготова, як і саме проведення фестивалю проходить далеко справніше. Дауфин стає українською „Меккою". Ніхто напевно не знає скільки осіб відвідало фестиваль, але їх було так багато тисяч, що приїхали не лише з усіх кінців Канади, але із Каліфорнії, Флориди, Чикаґо, Ню Йорку і інших міст. Велика Дауфинська арена була виповнена у суботу по самі береги. Ціла мистецька програма відбувалася у великому будинку (арені) з належно упорядкованими технічними і мистецькими обладнаннями. Можна припускати, що добре понад 30 тисяч учасників були на фестивалю, а далеко більші тисячі брали участь у ньому посередньо, як: похід з чудовими возами, у перегонах контестів і т. п. Офіційне відкриття Фестивалю було довершене ляйтенант-губернатором В. Дж. МекКіґ у присутності прем'єра Манітоби Шраєра, С. Дзюби, посадника Вінніпеґу, сенатора П. Юзика, послів Співака, Буртняка, Нютона, д-ра Річі, ріфа муніципалу Потоцького та голови фестивалю М. Барона. Почесні гості були у товаристві своїх дружин. Виступаючи всі вони хотіли стати „добрими українцями", тому одні „написувалися" українською мовою, другі своїми вишивками, а треті у контесті їдження вареників. Програма Фестивалю була надзвичайно багатою і різноманітною, може трохи задовгою. До Дауфину прибули мистецькі групи і артисти з різних кінців Америки і Канади. В програму входили виступи — групи 6-х дівчат - бандуристок, членів ОДУМ з Торонто, танцювальної групи „Союзівка" з її знаменитим керівником Р. Строцьким, танцювальної групи „Шумки" з Едмонтону, танцюристів групи МУНО „Русалка" з Вінніпеґу, Саскатунського народного балету „Євшан Зілля", співака-баса В. Тисовського, молодого 11-літнього скрипаля А. Василушко з Кіченер, молоді Р. Дика і Ю. Цепинський танцюристи з Чикаґо, мґр А. Стебельської із діялогом „Грішниця", вокальна група „Перепелички" із Вінніпеґу, під проводом Н. Бащук, оркестри „Д. Дрифтерс" з Вінніпеґу, мішаного хору Фестивалю, під керівництвом п-і Г. Лазарук-Гендерсон. Кожна окрема точка і виступ творили певну цілість. Директором сцени був П. Шеллі, а господарем церемонії Василь Ліска. Провід Фестивалю у Дауфині одержав цілий ряд щирих привітів із усіх кінців Канади, а зокрема від посадників всіх більших міст. Президент Ніксон вислав також ґратуляційну програму.

Голова Головної Контрольної Комісії УНС мґр Іван Геврик із посадником Вінніпеґу Стефаном Дзюбою (зліва) під час Дауфинського Фестивалю. Посадник Дзюба кандидує на перевибір на цей пост в цьогорічних виборах.

Дауфин через три дні був дійсно українським. Відвідувачі і туристи шукали його на карті Канади. Окремо треба б ще говорити про виставки, кіоски, мистецтво, різьбу, вишивку, музейні речі піонерських часів, вже згадувані вози-фльоти і т. п. Все було воно направду гарно зроблено і захоплювало відвідувачів, а нашій молоді говорило про велике і славне минуле їхніх батьків і України. Окремий кіоск УНС чепурно уряджений робив гарне враження, а тисячі його відвідувачів одержували безплатні числа „Свободи" інформаційні листки, та інформації членів Головного Уряду УНС. Вже третій з черги рік, поштовий уряд влаштовує окреме поштове бюро „Україна". Це колишня поштова станиця, яка існувала в околиці Дауфину. В неділю на закінчення Фестивалю за старанням УНС, як щороку була відслужена парохом української кат. церкви, о. деканом Овчариком поминальна панахида за тих українських піонерів, для яких редактор „Свободи" о. Дмитрів відправив першу Службу Божу, на місці де тепер побудований Хрест Свободи і Теребовельська церковця. Зложенням вінця під хрестом — ветеранами, які асистували при відправі, і патріотичним словом - проповіддю о. Овчарика, віддано честь й пошану тим, які перші творили те, що сьогодні — маємо. По закінченні відправи, заходом УНС відбувся спільний обід, в якому взяли участь всі члени Канадійського Представництва УНС, о. Овчарик із своєю асистою, члени Фестивального Комітету з головою п. Бароном, та члени танцювальної групи „Союзівка". Прийняттям проводив, сенатор П. Юзик, який теж дякував за участь і повну співпрацю у плеканні пошани для наших піонерів. У вечері цього дня Канадійське Представництво відбуло своє засідання, на якому обговорено цілий ряд організаційних канадійських справ, зокрема їхньої західньої частини. Організаційне пожвавлення праці, створення окремих Округ в Едмонтоні і Саскатуні, підшукання нових активних організаторів і т. п. Виміна думок і певні рішення у цих справах, напевно будуть поштовхом для реалізації. Фестиваль кінчився і кінчилося наше „гуляння". Додаткова зустріч з секретарем Відділ УНС п. Процюком, дала мені нагоду обговорити з ним цілий ряд справ, які відносяться до Відділу. За час перебутий у Дауфині відбулось багато зустрічей з визначними людьми, проведено з ними розмови, була виміна думок і вражень під аспектом позитивним і неґативним. Однак факт, що Канадійський Національний Український Фестиваль робить свою велику і позитивну роботу — є незаперечний. Недоліки, які бувають всюди, треба усувати й працю продовжувати.

СТАН І МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УНС НА СХОДІ КАНАДИ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

саме були ініціяторами многогранного життя тодішніх поселенців, їх поучниками і оборонцями, були своєю питоменністю законсервативні на всі переміни й залишились в запіллі бистролетного часу, часу змін і перемін. Це почуєте на всіх міжетнічних конференціях братських союзів, що нова ґенерація замало цікавиться їхнім життям та ростом і всі вони, у своїй більшості, приречені на організаційну стаґнацію, братсько-допомогову байдужість і числовий занепад. Але, є ще надія, що є ще крихітка доброї волі в новій і більш модерній ґенерації — вдержати надбання трьох поколінь, хоч би й з респекту й пошани до прадідів і батьків, що без огляду на десятки тисяч всякого рода життьової, хворобової, лікувальної та інших змодернізованих родів асекурації — беруть для себе і для дітей своїх, хоч би й по-тисячці — дві таки давньої, али чистої і некомбінованої життьової асекурації. Це є дуже позитивне явище і ми повинні змінити дотеперішній спосіб підходу до нашого покупця - клієнта та замість пропонувати йому забезпечення на випадок передчасної смерти, на поміч родині або хоч на кошти похоронів, повинні пропонувати забезпечення на життя і, то на як найдовше життя, бо наше число членів представляє, заєдно в ЗСА чи в Канаді, питому вартість і рівноважну велику силу, особову і матеріяльну, перед урядовими чинниками і етнічно громадським довкіллям. Бачите, наші союзові провідні сили на всіх вершинних позиціях національно - суспільного і громадсько-політичного життя. Ми є в СКВУ, УККА, і КУК, на провідних постах, ми є на провідних постах в поодиноких організаціях, установах, інституціях, комітетах і комісіях, і вас нам треба в стані організованого членства, до співпраці і до співучасти в поході за визнання і за місце в організованому житті прибраної батьківщини. І так нам ґенерації з крамом, що завів нас на карту життя спосібних і творчих в країнах нашого поселення, а в тім і в Канаді. Думаю, що клясичним прикладом, послужить нам „заякорення" УНСоюзового прапору у відокремленій „пристані" — місті Північно-Західньої території Канади - Єловнайф, нашими таки союзовими завойовниками, сен. П. Юзиком, заступником головного предсідника УНС на Канаду, і В. Дідюком, головою Гол. Ради і головним радним і обл. організатором. На союзовому полі ми виступаємо з'єднано, рам'я об рам'я, бо тут нас не ділить ніхто і нічого, а навпаки, єднає нас велика ідея наших піонерів та турбота за майбутнє нашого наслідця...

Наші секретарі, а зокрема, в моєму випадку, наші секретарки, бо є їх п'ять на всіх дев'ять Відділів, виконують їхні обов'язки сумлінно, хоч і поза щоденними родинними обов'язками та хоч допоміжною, як не повноденною зарібковою працею на життя і просто немає в мене відваги більше вимагати, хіба що заохочувати їх всіх дев'ятеро до повного виконання організаційного пляну нашої округи.

Зате ми повинні змодифікувати дотеперішню практику встановлювання організаційного пляну.

Не лише нам, але і всім іншим братським союзам треба йти з новим гаслом до молодого покоління і просто усвідомлюючо вмовляти в них потребу їхнього членства в Українському Народному Союзі.Це є наші можливості, і, звичайно, нам треба опрацювати для тієї акції відповідну й згідну з духом часу пропаґандивну літературу.

Новий і відмолоджений та многонадійний, бо високоінтелектуальний та національно й громадсько вироблений особовий склад Головного Уряду УНСоюзу є запорукою його розвитку в ЗСА і Канаді, а тим самим і в нашій безмежній союзовій Окрузі.

Дмитро Попадинець,
член гол. ради і голова окр. ком. відділів УНС.

В СПРАВІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В МАНІТОБІ

Вінніпеґ (ОУПС). — Створена прем'єром Е. Шраєром Манітобська Комісія Людських Прав почала свою працю від перелухань населення Манітоби в справах дискримінації й проєктів в теперішньому стані провінції. Дня 22-го вересня відбулося переслухання Комісії в приміщенні Манітобської Леґіслятури. Керуючися своїми „Сепаратними рекомендаціями" з першого тому Рапорту Королівської Комісії з 1967 р. проф. Яр. Рудницький виступив перед Манітобською Комісією з обширним „Меморандумом", вимагаючи для української (і німецької) мови конституційного визнання в формі „обласних (реґіональних) мов" на тих теренах, де ними говорить населення в 10 або більше відсотках. Проф. Рудницький демонстрував перед Комісією мапу розселення й поширення української мови в степових провінціях і подав конкретну формулу конституційного забезпечення її в Манітобі, як „обласної мови". Комісія з великим зрозумінням поставилася до рекомендацій. „Меморандум" проф. Рудницький вніс в імені „Товариства Плекання Рідної Мови" (ТПРМ, як його теперішній президент.

ІНАВҐУРАЦІЯ „АКАДЕМІЧНИХ ВИКЛАДІВ УВАН" У ВІННІПЕЗІ

Започатковані в 1949 р. „Академічні виклади УВАН" протривали безперервно з того часу 22 роки. Новий семестр 1971-1972 започатковано в неділю 26-го вересня в „Домі Науки" доповіддю проф. Яр. Рудницького на тему „Українська наука в діяспорі". Доповідач подав свої спостереження про стан української науки на різних континентах на основі даних, що їх зібрав у часі своєї навколосвітньої подорожі в 1970-1971 роках. В дискусії приймали участь п. І.. Зельський, П. Роєнка, М. І. Мандрика, О. Войценко й інші. Висловлено думку, щоб цікаві спостереження доповідача про українське культурно-наукове життя на різних континентах видати окремою книжкою. Стверджено теж незадовільне піклування наукою нашими громадськими надбудовами. Зібранням проводив д-р М. І. Мандрика, президент УВАН. Він заповів приїзд і доповідь ректора УВУ Вол. Янова на неділю 14 листопада ц.р.

80-ті уродини заслуженого союзового діяча

Істон, Па (С. Г.) 21-го вересня 1971-го р. минає 80 років з дня народження заслуженого діяча УНСоюзу рівночасно суспільно-громадського та церковного діяча Михайла Колодруба. Так склалось, що соленізант, Михайло Колодруб святкує разом три ювілеї, а саме: уродини, ювілей — 55-річчя подружжя з дружиною Анною і 55 років відданої і чесної праці для УНС в 137 Відділі ім. Богдана Хмельницького в Істоні. В тому Відділі він сповняв різні обов'язки: був головою, касиром, секретарем спродовж 15-ти років, а тепер уже 24 роки є касиром.

Михайло Колодруб родився в селі Росоха, біля Старого Самбора — Галичина, а приїхавши до Істону 1912 року, негайно включився в діючі тоді вже організації в Істоні, Бетлеґемі і Аллентавні. 1916-го р. він одружився з Анною Яворською, яка родилась теж в його родинному селі Росоха. В подружньому житті — Господь послав їм двох синів Стефана і Йосифа та доньку Марію. Слід згадати, що син Стефан пішов шляхом батька, він вже від молодих літ інтересувався життям американських українців, а при тому був і діяльним в їхньому життю. Активний в церкві, в Горожанському українському Клюбі, член славного чоловічого хору „Лігай Веллі" а найважливіше це, що вже 24 роки є примірним секретарем 137-го Відділу, де разом з батьком вкладає цеголки в розбудову української Заморської Твердині — УНСоюзу. Не можна поминути і того, що п. Стефан Союзову працю веде тільки українською мовою.

Анна і Михайло Колодруб

Соленізант — Михайло Колодруб, не зважаючи на його вік, втішається добрим здоров'ям, пам'ятає про всі Союзові Конвенції, та й хто на який пост кандидував. Він не оминає ні одних Союзових нарад Лігай Веллійської Округи, приходить на них, бере активну участь в дискусіях, при чому зчаста вчить „молодиків" як працювати для Союзу. Він інтересується церковним життям своєї громади та й ще час-від-часу заглядає до українського Горожанського Клюбу, щоби „погуторити" з молодиками.

З нагоди 80-х уродин Михайла Колодруба, 55-го ювілею його подружжя з дружиною Анною та 55-річної праці для УНСоюзу, Управа Окружного Комітету Лігай Веллійської Округи на чолі з головою — головною радною Анною Гарас складають соленізантові найщиріші побажання, а щасливим „молодятам" бажають багато Господніх ласк і ще многих літ щасливого супружого життя.

ЮВІЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОГО ГРОМАДЯНИНА

В неділю 18-го липня ц. р., в містечку Тотова, Н. Дж., в приміщенні залі „Тґе Бетґвуд" при Лякаванна евню, відбулося святкування Золотого Ювілею у 50-річчя подружжя Петра і Катерини Головачук. На цю імпрезу, запросив усіх знайомих і друзів, їхній син — інж. Мирослав Головачук, щоб цим святкуванням вшанувати своїх батьків. Запрошено родину, односельчан з Монастирськ і Вільшани, друзів і знайомих, від Зборова аж по Горлиці, друзів і подруг ще із шкільної лавки, приятелів з давньої і нової еміґрації і молодь, тут вже народжену.

Ювілейний бенкет відкрив син ювілятів, інж. М. Головачук, вітаючи їх в своєму імени і своєї дружини та дітей, сердечно дякуючи всім приявним за їхню участь. Поґратулювавши батькам за їхнє спільне гармонійне життя та повну посвяти суспільну працю, представив довголітнього співпрацівника і приятеля своїх батьків — Теодозія Вислоцького, який в ролі тостмайстра перебрав провід ювілейних святкувань.

Тостмайстер, Теодозій Вислоцький розказав про життьовий шлях Ювілятів, працю Ювілята на громадському полі, а зокрема про його працю в УНСоюзі. Ґратулюючи Ювілятам підніс тост за їхнє здоров'я і всі приявні відспівали їм многоліттє.

Перший привіт Ювілятам висловив голова Української Централі Пассейк, Михайло Яремко, рівночасно вітаючи їх від Української Народної Помочі, де він є головним радним, також вітаючи їх в своїм імені і своєї дружини, та її матері, шкільної товаришки ювілята. Потім складав ґратуляції від Управи і членів 42-го Відділу Т. Шевченка УНС, представник цього Відділу Іван Блиха, згадуючи його працю у Відділі і, майже, на всіх відділових постах, його функцію, понад 35 років, фінансового секретарювання та організатора членів Союзу в їхньому Відділі та Ювілята як заслуженого клюбовця УНСоюзу.

Ювілят був членом майже усіх організацій на терені Пассейської околиці, в цьому допомагала йому увесь час його дружина, приватною секретаркою. І. Блиха висловив їм признання за довголітню щиру і солідну працю, вручивши подарунок від Управи 42-го Відділу, із найщирішими побажаннями.

Опісля Ювілятів вітали: голова Пассейської Округи УНС — І. Хомко, С. Андрусишин, п-і Данилюк, В. Скула, п. Ганьошин, п. Гук, М. Тижбір, Н. Михайлишин, — краян В. Сенишин, та інші. Від Організації Оборони Лемківщини склав привіт Т. Вислоцький та майже всі присутні висловлювались із похвалами для наших Ювілятів.

Згодом приступлено до відкриття подарунків, і тут заблистіли Золоті Дзвони! Потім, син Ювілятів, інж. М. Головчак ще раз склав сердечну подяку за участь усім приявним.

Перед закінченням святкувань спершу висказала слова подяки Ювілятка — Катерина Головчак, а потім її чоловік п. Петро, згадуючи часи свого юнацтва у рідному краю, першу зупинку за океаном в Канадійських степах і рік 1918, коли він вже на стало приїхав до Америки й зразу вступив в члени УНСоюзу. Крім цього, він був членом різних організацій, як: аматорські гуртки, хору, оркестри, „Українська Бэнда" та інші. Перейшовши всі пости урядників в 42-му Відділі, аж до теперішнього посту фінансового секретаря, на якому працював понад 35 літ. Він закінчив словами: „І не було так легко, як є сьогодні, але ми з наших скромних заробітків будували церкви, Народні Доми, висилали на різні потреби до рідного краю і мріяли й бажали повернутись у рідні сторони, де ми народилися. Але нам не пощастило — доля хотіла інкше і нам приходиться обходити цей ювілей — на рідній, але не своїй землі".

Присутні винагородили Ювілята гучними оваціями, а п. Сенишин піддала думку заспівати пісню „Де згода в сімействі", вона проводила цією піснею, а з нею разом усі приявні її відспівали, тим підкреслюючи ще більше спокійний, дружній настрій.

Іван Блиха

Леся Лисак

ВАЛЕРІЯ МЕК КОЙ — УКРАЇНКА

І ми вже знову, — котрий це з черги рік? — на Союзівці! Бо тут таки найкраще й найвигідніше провести вакаційне дозвілля. Можна забути про все: про поганого шефа фірми, кепську економіку, про підростків, які кидають вам у шибу авта розбиті пляшки, а в першу чергу, забути найприкрішого ворога: суєтливість міста. На Союзівці не мусите нікуди поспішати (а ви знаєте, як вичерпує поспіх?) — не мусите, бо все маєте тут готове, все для вас зроблено. Поспішаєте хіба тільки на обід, чи на вечерю, якщо свіже гірське повітр'я — а воно на Союзівці як п'янке вино — добавило вам апетиту і ви раді спробувати кулінарних присмаків знаменитої союзівкової кухні.

У мене таке враження, що кромі дуже симпатичного пана Андрія, який завідує кухнею, нею теж піклується особливо, директор Союзівки п. Володимир Квас. Але це мене не дивує, бо він піклується зрештою усім: і вашим відпочинком, і вашими розвагами. А втім, на Союзівці є ще одна особливість: ваша вільна воля робити на вакаціях те, що вам приємно, що вам подобається. Тобто — якщо волієте провести день і вечір на розмовах із знайомими — а їх на Союзівці завжди знайдете, і то таких, яких ви не бачили часом і двадцять років — то це ваша справа А якщо вам приємніше над потоком — це виключно ваш вибір. А про це, що тут кожного вечора для вашої приємности співають і танцюють справді прекрасні молоді танцюристи й співаки, ці, знаєте, з „молодої ґенерації" — про це вже й не буду згадувати. Не буду, бо ці „діти", як каже моя мати, є працівниками Союзівки, а писати про працівників — може комусь видатися „рекламою". А ми реклям тепер не пищемо. Ми тут на вакаціях, відпочиваємо і милуємось справжнім „клаптиком України".

Знаменита назва оте „клаптик України!" Ви й не сподівалися зустріти тут когось хто Україну полюбив так дуже, ніколи тієї України не бачивши...

Їдемо до Керґонксону надати поспішного листа. (Це, зрештою, маленький викрут, бо на Союзівці є поштова скринька, яка справно функціонує.) Їдемо, щоб проїхатися. І от, на дорозі, що веде із Союзівки, двоє дівчаток. По личках зразу пізнати, що вони з курсів українознавства, які тут відбуваються. „Мабуть хочете побачити околицю?" — кажу. „Сідайте, підвезу".

Вскакують до авта як кізоньки, одна дякує. Друга мовчить. Щоб ситуація була ясніша, мій український чортик зразу заявляє: „А в цьому авті розмовляється виключно по-українському.

Збентеження на личку тієї, що мовчала. А її подруга несміливо: „Та вона, на жаль, по-українському не говорить. Вона четверте покоління. Зветься Валерія Мек Кой. А приїхала сюди навчитися на курсах нашої мови".

Тоді водієві авта стає якось незручно. Мовляв: хотіла бути гостинною, а таке сказала. Та хіба знала, що у четвертому поколінні є ще діти, які не знаючи мови, почувають кровний зв'язок із рідним?..

Моя — бо ми зразу її „адоптували", Валерія вже якось переборола засоромлення і на моє прохання починає дещо про себе розказувати. Живе в Маямі, Флорида. (Богу дякувати, що ще є батьки, які висилають свою дитину з такої далечі на Союзівку, щоб вона побувала між рідними!)

І „моя" Валерія дуже прагне пізнати все, що стосується українства. Окрім мови, тобто. Вона захоплюється українськими народними танками, — там у них у Маямі, є танцювальна група, яка брала участь у фестивалю, захоплюючи глядачів українською танковою поезією. І ось Валерія показує мені знімку: так званий „фловт" — українська хата із соняшниками, мальвами. Справжня українська хата. — „Ми її самі зробили, працюючи — суботами. Шіснадцять субіт ми над нею працювали. Все ручно виконане!"

Живучи на Флориді Валерія, — їй всього 16 років, — ще ніколи не бачила ані такого підгір'я, ані навіть лісу, яким ми їдемо. Не бачила сосон, смерек. То ж кажу їй, що подібно виглядають ліси на українському підгір'ї.

— На Україні? — перепитує вона, а її карі оченята захоплено блищать.

— На Україні — відказую м'яко. — На цій Україні, що її бачили очі твоїх дідів, Валеріє. —

— Я теж її побачу, коли ще трохи підросту, — відказує дівчина. — Вивчу мову і поїду подивитися на нашу батьківщину. Ви й не уявляєте собі, як я хочу побачити Україну. —

Треба їхати обережно, бо тут приходить крутий закрут, а до того ж мої очі ніби чогось стали замрячені.... Аґі! Чи не сльоза в них заросилася?.. От, і прийшло на таке тепер, під час вакацій, коли я „заприсягла" собі, що нічим не буду турбуватися, не буду сумувати ні зворушуватися, тільки відпочивати і радіти сонцем та красою Союзівки...

А тут душа схвильовано відзивається. Хочеться так багато сказати цій дівчинці про нашу Україну. Про її красу, культуру та мистецтво. Про її сильних, нескорених людей. Слова самі пливуть, пливуть невимушено, мовби це не я промовляла, а тільки здалека кликала нас рідна земля.

А моя Валеріна слухає. Слухає і личко в неї радіснерадісне. Зупиняю авто. „Тут, Валеріє, ростуть такі самі квіти, як в Україні. Ходімо, нарвемо. —

Несе моє дівча пучечок зілля, пригортає до грудей, каже: „А мені здається, що це так пахне Україна"...

Так, дівчинко. Це вона. Дивними дорогами ходить спрагнена свого рідного українська душа — навіть ця з четвертого покоління...

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

У висліді переговорів наукового секретаря УІТ з екзекутивним секретарем Американської Історичної Асоціяції, нав'язано співпрацю між двома історичними товариствами. Дня 30-го грудня в Ню Йорку під час річної конференції і з'їзду АІА відбудеться спільна сесія АІА і УІТ на якій виголосить доповідь, проф. Богдан Боцюрків на тему політичної ситуації і інтелектуальних розходжень в сучасній Україні. Сесію провадитиме, проф. Л. Винар. Також з рамени УІТ і АІА відбудеться спільний „ланч" на який вже тепер просимо надсилати резервації. „Ланч" відбудеться 30-го грудня в 12-ій годині в полудне, безпосередньо перед доповіддю проф Боцюркова. З нагоди сесії УІТ і річного з'їзду АІТ плянується зустріч членів УІТ з українським громадянством. Підготовляється окремий панель - дискусію, в якій участь візьмуть члени УІТ. Докладну програму конференції УІТ подасться в окремому повідомленні. Крім того підготовляється наукова конференція УІТ в Торонто, на якій виступлять з доповідями, відносно сучасного стану української історичної науки, члени УІТ з Канади і ЗСА.

Поширення Управи УІТ

До Управи УІТ кооптовано проф. д-ра Богдана Винара, який присвятить свою увагу питанням плянування видавничої діяльности Т-ва. У засяг входять серійні видання і монографічні дослідження. На окрему увагу заслуговує видання праць присвячених історії України англійською мовою.

Нова клітина УІТ.

В суботу 11-го вересня 1971 р. в Клівленді основано нову клітину УІТ. В склад Управи увійшли: проф. Любомир Винар — голова, проф Михайло Ждан — заступник голови і проф. Ярема Раковський — секретар. Заплянoвано цикл доповідей для клівлендської громади, а також співпраця з новопосталим науковим центром етнічних дослідів в Кентському Стейтовому Університеті. Плянується заложення нових клітин УІТ в інших містах.

Членство УІТ

Наші втрати: З глибоким жалем подаємо до відома, що дня 12-го серпня 1971 р. помер член - прихильник УІТ сл. п. проф. д-р Микола Гайдак, професор університету в Міннеаполіс. Проф Гайдак був членом УІТ від 1965 р. Дружині і родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Нові члени і члени - прихильники: д-р Мирон Зарицький, проф. Гліб Гаюк, П. Б. Козел, мгр Іван Стебельський, д-р Ілля Карапінка, інж. А. Ільницький, А. Гучківський, Петро Палюх, Анна Винар, д-р Д. Павлишин, В. Стефанишин. УІТ гуртує істориків, дослідників допоміжних історичних наук і любителів історії.

Наші Ювіляти

З деяким опізненням відзначуємо 40-літній ювілей священства о. д-ра Іринея Назарка, члена Управи УІТ і автора цінних історичних студій, чільного співробітника „Українського Історика". Дня 4-го серпня 1971 р. сповнилося 75 років життя проф. д-ра Володимира Кисілевського, члена Управи УІТ, визначного дослідника історії українців в Канаді і співробітника „Українського Історика". Нашим ювілятам бажаємо всіх благ і многая літа !

Видання УІТ

Вже друкується нове число „Українського Історика" зі слідуючим змістом: Олександер Оглоблин — „Проблема схеми історії України XIX і XX століття", Н. Полонська - Василенко — „Український Вільний Університет (1921 - 1971)", Богдан Винар—„Розвиток економічної думки в Київській Русі", Михайло Ждан — „Україна під пануванням Золотої Орди", Лев Шанковський — „Нарис української воєнної історіографії", Василь Маркусь — „Огляд праць та проблеми дослідження української еміграції в Америці", Роман О. Климкевич—„В справі герба Анни Ярославни", Марко Антонович — „Дві замітки до життєпису О. Я. Кониського", Орест Субтельний — „З Денника Гетьмана Пилипа Орлика" (англійською мовою). У тому числі знаходимо рецензії на слідуючі праці: Ю. Гаєцький і О. Баран: The Cossacks in the Thirty Years War (1969), В. А. Дядиченко, Ф. Є. Лось, В. Г. Сарбей, Розвиток історичної науки в Українській РСР (1970), Любомир Винар, Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Т. Шевченка (1970), Українська Сільськогосподарська Енциклопедія (1970), Крайове Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові 1899 - 1944 (1970) Ю. М. Овсяков, Ново-Девичий монастир (1968), A. E. Presniakov, The Formation of the Great Russian State (1970), Serhii Mazlakh and A. E. Shakhrai, On the Current Situation in the Ukraine (1970), Federalisme at nations (1971), Alain Desroches, The Ukrainian Problem and Symon Petlura (1970), Lew E. Dobriansky, USA and Soviet Myth (1971), Edward D. Clarke, Travels to Russia, Tartary, and Turkey (1970), Leszek Podhorecky Sicz Zaporoska (1970), Michael Hrushevsky, A History of Ukraine (1970), Allen F. Chew, An Atlas of Russian History (1970), М. А. Литвиненко, Джерела історії України XVIII століття (1970), Дм. Дорошенко, мої спогади про недавнє-минуле (1969), А. Драган, Український Народний Союз в минулому і сучасному, Кость Гуслистий „Про буржуазно-націоналістичні перекручення у дослідженнях етногенези українського народу" (1971), В. О. Голобуцький, Економічна історія української РСР 1970), Михайло Лозинський, Галичина в рр. 1918 - 1920 (1970). В Хроніці знаходимо матеріяли Денверського З'їзду - Конференції УІТ: Любомир Винар — „Українсько-російська конфронтація в історіографії", Богдан Боцюрків, „Суспільні науки в Канаді і українознавство", Данило Струк — „Студії української мови і літератури в канадійських університетах" Степан Горак — „Студії українознавства в американських університетах", Константин Біда — „Огляд програми слов'янознавчих і східньоевропейських студій в канадійських університетах", Олександер Сидоренко, „Замітки про студії українознавства в американських університетах".

Передплата „Українського Історика" виносить 10 дол. Можна ще замовляти попередні річники журналу (10 дол. за річник).

Інші видання УІТ

Щойно появився черговий том спогадів інж. Лева Биковського „Книгарні - бібліотеки - Академія" (1918-1922) в ціні 4 дол. Половину накладу автор подарував на видавничий фонд „Українського Історика". Ярослав Пастернак: Важливі проблеми етногенези українського народу в світлі археологічних досліджень (1971, 27 стор.) — ціна 1 дол. Любомир Винар: Юліян Бачинський — видатний дослідник української еміграції (серія: Історичні студії ч. 8) — 0.75 центів. Всі видання можна замовляти в Адміністрації „Українського Історика".

В підготові до друку: В короткому часі закінчується редакція і переписання манускрипту останньої праці проф. Я. Пастернака „Ранні слов'яни в історичних і археологічних дослідженнях". Праця розміром на 300 ст. з численними мапами. Історія України. Бібліографічний довідник (англомовне видання). Фундаментальна бібліографія історії України з анотаціями. Розміром 300 стор. Ці дві праці заплянoвано видати в 1972 р.

Ще раз пригадуємо, що рукописи до першого наукового конкурсу УІТ приймаємо до листопада 1972-го р. На цю ціль фундаторка конкурсу п-і Анна Рижевська з Флориди зложила 1000 дол. Темою конкурсової праці може бути якийсь період української історії, або якась спеціяльна проблема пов'язана з історією міста Львова або Львівщини. До уваги береться політичну, релігійну, культурну, суспільно-економічну, воєнну історію, бібліографічні дослідження, допоміжні історичні дисципліни. Перша нагорода виносить 500 дол., друга 300 і третя 200. Рукопис повинен мати не менше 100 стор. машинопису. Працю слід надсилати в трьох примірниках і адресувати до наукового секретаря УІТ і члена жюрі:

Dr. Lubomyr Wynar, Ukrainian Historical Association, P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

Праця проф. Д. Дорошенка „Гетьман Петро Дорошенко"

Віднайшовся оригінальний рукопис праці проф. Д. Дорошенка про „Гетьмана Петра Дорошенка", що його одержав Український Вільний Університет. Праця має появитися під фірмою УВАН і УВУ, а редактором цього видання є проф. Олександер Оглоблин, професор УВУ і президент УВАН у ЗСА. Уважаємо, що цю працю треба якнайскорше видати, і тим самим тривало відзначити пам'ять і працю Дмитра Дорошенка — довголітнього професора УВУ і першого президента УВАН.

Органи УІТ (стан на місяць жовтень 1971 рік)

У зв'язку з поширенням діяльности УІТ подаємо основні дані про Управу, голов клітин, редакції.

Управа УІТ—Президія. Голова — Олександер Оглоблин, заступник голови — Наталія Полонська-Василенко, екзекутивний і науковий секретар — Любомир Винар. Члени Управи: (в поазбучному порядку) Марко Антонович, Богдан Винар, О. Вінтоняк (представник У. І. на Европу), Олександер Домбровський, Ігор Каменецький, Роман О. Климкевич, Володимир Кисілевський, о. Іриней Назарко, В. Омельченко, Микола Чубатий.

Контрольна Комісія: Ілля Витанович — голова, Михайло Ждан і Лев Биковський — члени.

Голови Клітин: Марко Антонович (Монтреаль), Василь Верига (Торонто), О. Ґерус (Вінніпеґ), Богдан Винар (Денвер), Пилип Грін (Канбера, Австралія — представник УТ на Австралію).

Видання УІТ: „Український Історик" — основник журналу і головний редактор — Любомир Винар; Редакційна Колеґія: Марко Антонович, Богдан Винар, Михайло Ждан, Олександер Домбровський, Ігор Каменецький, Роман Климкевич, Теодор Мацьків, Наталія Полонська - Василенко. Бюлетень УІТ — Роман Климкевич — редактор.

Все листування у зв'язку з діяльністю Українського Історичного Товариства просимо висилати до Секретаріяту УІТ:

The Ukrainian Historian, P.O. Box 312, Kent, Ohio, 44240.

Українська Щаднично-позичкова Спілка „Певність" в Чикаґо

В червні, 1971 р. відбулися Загальні Збори Української фінансової установи в Чикаґо „Певність". Небагато є на американському терені українських фінансових установ такого засягу. А можна б навіть ствердити, що беручи під увагу загальне число української еміграції то ми на цьому відтинку далеко позаду. У цій короткій дописі варто було б поділитися із ширшим громадянством із здобутками Щадничої Спілки „Певність", які вона вспіла осягнути за короткий час свого існування.

Українська Щаднично-Позичкова Спілка в Чикаґо була перебрана українцями від попередніх власників у 1964 р. Білянсова сума Спілки у цей час була біля 450 000 дол. Група ініціяторів вірила, що цю Спілку, користуючись довірям української громади, можна буде розбудувати на широку скалю. Головною метою створення цієї Спілки було бажання служити українській громаді та давати фінансову підтримку суспільно-громадським організаціям.

Початки не були легкі. Багато годин праці вложили члени дирекції без ніякої винагороди, щоб двигнути Спілку на належний фінансовий рівень. Ця праця дала в короткому часі дуже гарні висліди. Членство Спілки, а з цим і білянсова сума почали скоро зростати завдяки повному довірю української громади. Перше приміщення Спілки виказалося затісним вже по році існування. Дирекція рішила збудувати нове приміщення. Для цієї цілі закуплено в сусідстві будинок і на його місці в короткому часі стояла нова, модерна та привітна установа. Із зростом білянсової суми зростала і доходовість Спілки. Частину із своїх доходів дирекція щедро виділювала та виділює для наших українських установ. За час існування Спілки виплачено на добродійні цілі суму понад 48 000 дол.

Крім цього резервовий фонд Спілки підбудовано до суми понад 320 000 дол.

Сьогодні Спілка „Певність" в Чикаґо стоїть на здоровій фінансовій базі та в постійному рості. Фінансовий рік Спілки кінчається 31-го травня. Після закінчення річних фінансових операцій дирекція Спілки скликає Загальні Збори на яких звітує досягнення та пляни на майбутнє своєму членству.

На день 31-го травня, 1971 р. дирекція звітувала фінансовий стан Спілки, активи якої 31-го травня 1971 виносили 9,428,208.89 дол. у порівнянні з 7,234,857.97 в тому самому часі попереднього 1970-го року.

Як бачимо за несповна вісім років існування Спілка зросла до суми приблизно 9,500,000 дол. Брутто-доходи на кінець фінансового року досягли суми понад 580,000 дол., із чого виплачено дивіденду для свого членства суму понад 350 000 дол. Приблизно 100,000 дол. із доходів виділено на конто нерозділених прибутків.

Крім цього введено у традицію Спілки, що на Загальних Зборах дирекція призначує одноразово більшу суму із прибутків на громадські цілі. Вже підряд другий рік з нагоди закінчення фінансового року дирекція жертвує суму 5,000 дол. на суспільногромадські потреби. Із дальшим ростом Спілки ця сума напевно буде пропорційно зростати на користь українського організованого життя. Це маленький примір, як гроші українських громадян згромадженні в українській фінансовій установі стають користю для нашої громади. А скільки ще українського капіталу лежить у чужих фінансових установах, не приносячи жадної користи для нас? Скільки чужих фінансових інституцій, що мають українських вкладчиків жертвують гріш на наші потреби? Напевно ніодна! Тому бажанням нашим є, що гроші заощаджені українськими громадянами,-до українських установ!

Коли говоримо про ріст та розбудову Спілки „Певність" в Чикаґо слід було б згадати її першого працівника „Спілки" згодом члена дирекції на сьогодні її почесний член дирекції проф. Павло Бабяк. Своїм знанням, та солідною працею, в не дуже легких початкових обставинах, він багато причинився до розвитку Спілки. Сьогодні він вже на заслуженому відпочинку,-але й надалі постійно цікавиться установою та служить своїми порадами. На сьогодні штаб працівників збільшився і Спілка затруднює певне число нашої студіюючої молоді у вакаційному часі та у вечірніх годинах.

Загальні Збори, з виявом ентузіязму, прийняли звіти членів дирекції та обрали дирекцію на біжучий рік у слідуючому складі:

Почесний член дирекції проф. Павло Бабяк, президент—д-р Юліян Куляс, заступник президента—д-р Роман Кобилецький, екзекутивний директор—Петро Семків, секретар—інж. Василь Голод. Члени дирекції: інж. Мирон Лущак, інж. Степан Голяш, Юліян Кавка, Михайло Марчук, Іван Пелеш, Василь Семків, Степан Стрільчук, мгр Михайло Федак.

На закінчення Загальних Зборів, президент Спілки д-р Юліян Куляс поділився із членами Спілки із дальшими плянами дирекції. Між іншим, він інформував, що заплянoвано поширення приміщення яке виказується знову затісним. Пороблено вже заходи, щоб до кінця біжучого року теперішній будинок поширено із відповідними додатками та вогнетривалими скринками для користування нашого членства. Для цієї потреби вже закуплено сусідній будинок.

Хай ця допись, яка багато не охоплює ще многогранного життя Спілки, стане заохотою української громади в Чикаґо ставати членами своєї фінансової установи „Певність". Тим більше, що рівень обслуги Спілки „Певність" не тільки рівняється, а то й перевищує в багатьох випадках чужі установи-подібного типу.

Мирон Лущак

Новий Український Музей-Фарма в Канаді

Вінніпеґ (ОУПС). Кожного року Манітобське Історичне Товариство організує для своїх членів крайознавчі поїздки в глибину Манітоби для їхнього ознайомлення із історією поодиноких частин провінції. Цього року така прогулька відбулася в днях 18-19 вересня і в ній взяло участь коло сотні членів товариства, в тому троє українців: проф. Яр Рудницький, та Ірина Гайовська і Ольга Войценко. Крім історичних місцевостей та пам'яток північної Манітоби, члени товариства мали нагоду побувати довше на старій українській фармі першого піонера цієї околиці Івана Леня, побудованій у 1908 році: внучка покійного вже піонера Ольга Весоловська-Вебер залишила стару хату й її усе устаткування, як приватний українсько-канадійський музей, що має зберігати пам'ятки матеріяльної культури українських поселенців Манітоби й ознайомлювати з нею своїх і чужих. Шляхетний жест внучки українського піонера Весоловської-Вебер викликав загальну пошану відвідувачів, а зокрема щире признання із сторони українських учасників. В обличчі багатьох випадків нищення й „викидання на смітник" залишків піонерського життя на канадійських фармах, зусилля Весоловської-Вебер гідне не тільки признання, але й наслідування.

Гарний подарунок українській дітворі

„Віщування Старого Дуба"—Феєрія на дві дії, з дитячих років Лесі Українки. Авторка Мирослава Ласовська, видання Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України. Ню Йорк, 1971 р. Музика—Я. Ласовський, графічне оформлення—Ждан Ласовський, 22 стор.

Цього року наша дітвора дістала гарний подарунок від ОЖ ОЧСУ—книжечку—феєрію пера письменниці Мирослави Ласовської. Треба сказати, що добрих дитячих п'єс нам бракує, а ті, що ми їх маємо, або тяжкі для постави, або вимагають багато дійових осіб, в даному разі дітей, що також спричиняє багато труднощів.

„Віщування Старого Дуба" п'єса невелика і дійових осіб в ній усього дев'ятеро—п'ятеро дітей і четверо дорослих (останні виконують символічні ролі Дуба, Зірки, Тернини, Зозулі.)

Головна роля 8-річної Лесі Українки написана авторкою в акварельних тонах. Не зважаючи на те, що в п'єсі Леся виведена ще зовсім малою, глядач відразу відчує, що це не проста собі дівчина, а дитина обдарована невичайними прикметами, романтична, мрійлива, відзначена перстом Божим. Уся її поведінка є контрастом до поведінки звичайних дітей, що її оточують. Слабенька фізично, вона живе в своєму, внутрішньому, уявному світі, наче і від оточення чекає чогось надзвичайного, якихось чудес. І ті чудеса здійснюються! Їй відкриває свою таємницю Старий Дуб, а Тернина і Зозуля пророкують славу і страждання, посвяту і велич:—„Яку долю віщуєш мені, Зозуле?"—питається маленька Леся—„Славу тобі віщую і велич!"—відповідає Зозуля.

Мило, природно виглядають у п'єсці селянські діти: веселий Петрик, флеґматичний Миколка, практична Ганнуся, мала Марійка. Вони живі, повнокровні, не позбавлені примітивного гумору. Авторка добре розбирається в дитячій психології.

Дитячі співаночки прикрашають цей вдалий твір, вони витримані у фольклорному дусі: „Гоп-гоп, чобітки, не мої, лиш пана, зажурилась ліщинонька, свитка моя драна!"—виспівує збиточник Петрик. Леся з подругами теж співає пісеньку: „Зеленая ліщинонька в лісі загорілась, від світанку до вечора пташина журилась". Характерна для фольклорних речей відсутність зв'язку між заспівом і приспівом у пісні. А в першій дії ще одну пісню співає сама Леся: „Ой, не дала мені мати долі на світанку, світи, світи, зоре моя до самого ранку".

Ми певні, що в доброму виконанні ця п'єска-феєрія матиме успіх у малого глядача. Її можна рекомендувати до постави шкільним виховникам, а також виховникам молодечих організацій.

Музику до пісень написав молодий композитор Ярополк Ласовський. Дуже гарно оформив книжечку теж молодий мистець Ждан Ласовський.

Видана до 100-го ювілею з дня народження Лесі Українки, ця феєрія, як великодня писанка, є і гарною, і своєчасною появою.

Алла Коссовська

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ „ДУМКИ"

Київська „Думка" виступила напередодні 50-ліття з часу її створення з концертом, що був ніби переглядом творчих етапів розвитку. Слухачі сприймали виступи капелі з ентузіязмом, і деякі твори довелося виконувати двічі, як „Відлуння" Лассо. Між різними творами сучасних совєтських композиторів, у тому й російських, „Думка" співала кант „Ой зійшла зоря" та два твори Бортнянського і Веделя, кілька пісень Лятошинського, Даньκевича й ін. Диригує капелею від недавнього часу М. Кречко.

20-РІЧЧЯ ХОРУ „БОЯН"

Сідней. — Громада масово прибула на ювілейний концерт репрезентативного хору „Боян" у Сіднеї, який у 20-ліття свого створення співав як ще ніколи гарно. За ці роки, сказано в „Українці Австралії" ч. 15/1971, хор „Боян" у 40-особовому складі дав 56 самостійних концертів та брав участь у різних мистецьких вечорах і святах разом 158 разів, відбув понад 1200 проб. Хор випустив власну платівку та багато разів виступав через радіо, головно в праграмах ЕйБіСі.

Сл. п. Катерина Прихира Марчак

Дня 1-го вересня 1971 р. несподівано померла дружина відомого громадського діяча, піонера американської України, Гната Марчака, сл. п. Катерина, уроджена 20-го травня 1903 р. в селі Королівське Городище повіт Бібрка, Західня Україна. Покійна, дочка Юліяни та Гавриїла Прохири, прибула до Америки в 1911 р., брала участь в зорганізованому українському громадському життю, належала до 361-го Відділу УНС Дністер в Ню Йорку. Полишила в смутку мужа Гната Марчака, колишнього активного члена Української Чорноморської та колишнього члена Управи Комітету Об'єднаних Американсько Українських Організацій, як також дві сестри: Марію Прохиру в Порт Джервіс та Анну Лаврів у Горнел, Н. Й., сина Ярослава на Лонг Айленді, доньку Лілію Рікарді в Коннектикат та чотирьох внуків: Керен, Джейм, Дарію та Емму. Поховано її 4-го вересня 1971 р. на цвинтарі в місцевості Нордстенінґтон в Коннектикат, де вона проживала з мужем Гнатом Марчаком від грудня минулого року.

Д-р Ол. Соколишин

ПОМЕР Д-Р МИХАЙЛО ГАЙДАК

Цьогорічний серпень став місяцем глибокої жалоби для 345-го Відділу УНСоюзу, а теж і для всієї української громади Твин-Сіті: помер д-р Микола Гайдак, відомий, здібний науковець, професор університету, член Відділу, шанований громадою, щирий, до всіх приязний.

Сл. п. Микола Гайдак народився 12-го травня 1898-го року на Херсонщині, в селі Янисолі в родині сільського вчителя, який вже з малечку прищепив синові любов до рідної, поневоленої батьківщини. По успішному закінченні середньої школи у Смілі покійний стає студентом природничого факультету київського університету. Так само успішно розпочинає студії улюблених ділянок науки. Але це довго не триває, бо тяжкі втрати російської армії у І-ій світовій війні вимагають все нових і нових поповнень її людьми. Разом з тисячами інших юнаків мобілізують і студента М. Гайдака. Проте воювати під трикольоровим російським прапором йому не довелося. На Руїнах російської армії почали створюватися перші добровольчі українські військові загони. М. Гайдак негайно зголошується до українського війська; новий 1918-ий рік він зустрічає в українській старшинській школі. Після приспішеного її закінчення, бо українській армії бракувало вояків, а ще у більшій мірі старшин, покійний стає молодшим старшиною 2-ої гарматної бригади армії УНР і в її складі перебуває увесь час на передових позиціях у тяжких боях з переважаючими силами ворогів.

Дальші етапи життя: табір інтернованих Польщею у Каліші, де М. Гайдак знову заповзято береться за книгу, зокрема за вивчення чужих мов. Потім виїзд до Чехословаччини, продовження у вищій школі студій агрономії та ентомології зі спеціялізацією в бджільництві.

1930-го року М. Гайдак дістається до ЗСА, де вперто продовжує вчитися і, де завершує бездоганне опанування англійської мови. 1933 року при висконсинському університеті здобуває докторат з ентомології і вкоротці дістає постійну професорську посаду в агротехнічному відділі університету Міннесоти. Він пише і друкує понад 200 наукових праць та розвідок з ділянки бджільництва; чимало з них з'являються у перекладі іншими мовами у фахових часописах багатьох інших країн світу; не забуває Покійний і про потреби бджільництва Галичини та Волині, друкує спеціяльно написані, достосовані до тамтешніх умов цінні наукові розвідки з практичними вказівками та порадами для українських селян.

Без жадних перебільшень д-р Гайдак з часом стає в Америці найбільшим авторитетом у галузі бджільництва, бо саме він стає консультантом для фахівців цієї галузі з інших університетів ЗСА і Канади, саме йому доручають кількамісячний семінар з фахівцями бджільництва університетів далекої Австралії. У серпні 1965-го р. вперше по 2-ій світовій війні, у Букарешті відбувався Всесвітній конґрес науковців з галузі бджільництва. На конґресі були делеґати кількох десятків країн світу; репрезентантом ЗСА на тому конґресі був М. Гайдак. Діставши, у 1935-му р. американське громадянство сл. п. М. Гайдак офіційно лишив незмінне своє українське ім'я — „Микола". Отож саме з цим іменем він і брав участь у конґресі та завдавав делеґатам Совєтського Союзу тяжку до розв'язання загадку — чому Америку тут репрезентує делеґат з такими неспівзвучними англомовній країні прізвищем, а особливо іменем . . .

Поруч з професійною науковою працею М. Гайдак всі роки свого життя в Міннесоті був дуже активним також і в українських громадських справах. Він був справжнім, а не лише декларованим, патріотом - соборником, а тому ніколи не належав до тих чи інших еміґраційних антаґоністичних угруповань, а щедро й щиро віддавав і свій час, якого завжди мав обмаль, через обтяженість науковою працею, і ще у більшій мірі свої гроші на все те, що вважав корисним і конструктивним для українського громадського життя, зокрема на місцевому терені. Він був одним з найщедріших жертводавців на розбудову в Міннеаполісі УПЦ св. Михаїла, на будову її парафіяльного дому, на виплату боргів за придбану українську відпочинкову оселю. Здається не знайдеться такої загальноукраїнської політичної чи то харитативної організації, чи то акції в списках жертводавців, якої бракувало б імени сл. п. М. Гайдака. Тут і УНРада, і УККА (платник за всі роки від дня заснування), і ЗУАДК, і Пам'ятник Т. Шевченкові в Парижі, і (вже по виході на пенсію) стодолярівка на Гарвард, і Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі, і допомога інвалідам і Европі, а в свій час щедрі датки для шкіл західньоукраїнських земель.

З Українським Народним Союзом М. Гайдак пов'язав себе майже того самого дня, як дістав постійну професорську працю, і не тільки себе, але й цілу придбану в Міннесоті родину, а до того ж став власником аж трьох забезпеченевих грамот на найвищу можливу в ті часи суму забезпечення. Перегортаючи пожовклі сторінки „Свободи", особливо за роки до масового прибуття в ЗСА нової повоєнної еміґрації, у кожному з них знайдемо численні статті, не тільки наукові, але й громадсько-політичні на різні актуальні для української проблематики теми, які написав для „Свободи" М. Гайдак. Добре знаючи англійську мову і українську проблематику, М. Гайдак написав теж чимало статтей для англомовних часописів Америки і Канади, захищаючи в них — пером українську національну ідею так, як колись захищав її гарматнім вогнем . . .

У поводженні з людьми, незалежно від їхньої приналежности до тієї чи іншої з наших численних за різними ознаками груп, незалежно від їхнього місця на суспільній драбині та матеріяльної забезпечености, незалежно від їхнього освітнього рівня, — сл. п. М. Гайдак був надзвичайно лагідним, тактовним, доброзичливим, а інколи аж надто й добрим і терплячим, тому й мав у Твин Сіті лише друзів, ближчих і дальших. А теж лиш мав друзів і поза Містами-Близнюками по розлогих просторах Америки і Канади, не тільки українців, але й інших, а зокрема між науковцями-колеґами, з якими дружньо співпрацював довші роки.

Його смерть, яка врешті й не була такою несподіваною, бо прийшла по довшій тяжкій, невблаганій хворобі, — була наче б то жалібним покликом сурми і скликала на похоронні відправи українців з усіх наших двох православних і двох католицьких церковних громад, а також привела до нашої церкви стільких незнаних нам облич університетських друзів Покійного.

Церква св. Михаїла на похоронній відправі виглядала немов би відбувається Великодня Служба Божа, бо не могла вмістити всіх, хто востаннє прийшов віддати шану кришталево чесному, щирому побратимові, яким був св. п. М. Гайдак і водночас віддати шану його дружині Павлині, яка була увесь час життя в Америці йому вірною супутницею і помічницею.

М. Дербуш,
секретар 345-го Відд. УНС

ВРОЧИСТО ВІДСВЯТКОВАНО 100-РІЧЧЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Клівленд, Огайо (І. Ф.) В днях 18-го і 19-го вересня 1971 року, тут величаво відсвятковано 100-ліття уродин Лесі Українки. В святі, в городі української культури, біля пам'ятника Лесі Українки зібралося півтора тисячі народу, в тому численні представники українських центральних, дистриктових і низових Організацій, Товариств, жіночих, молодечих, культурно - освітніх, наукових, політичних і військових із різних місцевостей Америки і Канади, багато із своїми прапорами.

Вже в п'ятницю, суботу і неділю рано прибували до Клівленду численні організовані групи й індивідуально — цілі родини на святкування, які підготовив Крайовий і Діловий Комітети.

Святкування почалося вже в суботу увечері, 18-го вересня ц. р., постановою драматичної поеми, Лесі Українки — „Оргія" в Норманді Школі, при 2500 Плезант Велей. Парма Огайо, яку дуже успішно поставив театральний гурток при хорі „Трембіта" із Дітройту. Прекрасні і стилеві строї, гарна і вдала обстанова сцени, ефектовне освітлення поодиноких сцен, і молоді виконавці, дівчата і хлопці, це все разом творило надзвичайно велике враження, яке надовго залишиться в глядачів, що вщерть виповнили залю школи. Поміж глядачами були також гості із Філядельфії. Ню Йорку. Дітройту. Чикаго й других місцевостей.

Мистецький керівник, Бранка Кривуцька зуміла зацікавити молодь театральним мистецтвом, втягнула її в працю та успішно виступила з нею перед українською громадою. Мотря Макар, наша молода балерина, із великою увагою і її притаманною відданістю підготовляє балетно-танцювальні гуртки та вдало з ними виступає. П'єса „Оргія" своєю ідеєю і змістом і сьогодні не втратила своєї актуальности, хоча від її написання проминуло близько 60-ть літ. Цілість постанови була вдала, ефектовна і за це належиться подяка всім виконавцям, а зокрема хорові „Трембіта" за організацію й опіку над театральним гуртком.

Святкування почалося вже в ранніх годинах у неділю 19-го вересня ц. р. Вправді, рясний дощ не сприяв святочному настрою, але не стримав громадян взяти участь в ранніх Богослуженнях і своєю численною участю наповнити церкви. В українській католицькій церкві св. Йосафата вже, о год. 8-ій рано правив Службу Божу в наміренні українського народу, о. Евген Цегельський, після якої в асисті о. шамбеляна Мирослава Харини і місцевого пароха о. Ярослава Сірка відправлено панахиду за душу Лесі Українки.

В українській православній церкві св. Володимира, Службу Божу служив о. протоієрей і декан Стефан Ганкевич, о год. 10-ій рано, після якої відправлено молебень в наміренні українського народу і в пам'ять Лесі Українки. Співав хор, під мистецьким проводом Григорія Китастого.

В обох церквах, старанням Союзу Українок і Сестрицтва Православних Жінок приготовано сніданок головно для гостей із дальших околиць і місцевостей і також для багатьох місцевих громадян.

Організоване жіноцтво СУА із Ню Йорку і Чикаго приїхало спеціяльно замовленими автобусами, філядельфійський автобус поміж іншими, привіз чисельну групу членів „Провидіння" з прапором на чолі із головою о. шамбеляном М. Хариною. Українська громада Дітройту мала також свій спеціяльний автобус. Та найбільше делеґатів різних організацій приїхали приватними автами і публічними середниками транспортації. Були також заступлені українські громади Вашингтону, Трентону, Янґставну і других місцевостей.

Хор „Дніпро" у Клівленді під керівництвом Євгена О. Садовського

Офіційна і мистецька частини святкувань відбулися біля пам'ятника Лесі Українки в городі української культури, о год. 2-ій по полудні. Почесну Президію творили: п. Ізидора Борисова наймолодша сестра Лесі Українки, інж. Степанія Пушкар, голова крайового Комітету і віце-президент УККА, ред. Лідія Бурачинська голова СУА, д-р Марія Квітковська — УЗХ, ред. Іван Ставничий НТШ, д-р Наталія Пазуняк УВАН, о. митрофорний протоієрей і декан Василь Олійник — відпоручник архиєпископа Мстислава, голови Української Православної Церкви в Америці, о. шамбелян Дмитро Гресько декан і парох місцевої церкви св. апостолів Петра і Павла, о. шамбелян Мирослав Харина віце-президент УККА і голова „Провидіння", о. Іван Оришкевич — парох місцевої української кат. церкви св. Марії, о. Ярослав Сірко — парох укр. кат. церкви св. Йосафата в Пармі, дир. І. Базарко — УККА, Ірина Пеленська — Світовий Комітет для вшанування 100-річчя народин Лесі Українки, проф. Микола Степаненко — голова культурно освітньої секції СКВУ, Стефанія Леґета ОЖ ОЧСУ, Галина Царинник Православне Сестрицтво, Степан Спринський — „Самопоміч", Марія Душник — УНС, Анна Крупа — УНП, Павло Мигаль — УРС, проф. д-р Ярослав Славутич — Едмонтон Канада, дир. Михайло Яремко — ООЧСУ, д-р Богдан Гнатюк ОДВУ, проф. Юра Яремкович — УГО, Володимир Горський — Пласт, інж. Андрій Черінь — СУМА, проф. Роман Лесик — ОБВУА, Федір Федоренко — УРДП, Йосиф Рожка — ЦЕСУС Бельгія, Микола Вайда — Карпатські Січовики, Маруся Бек — був. президент міської Ради в Дітройті, Лев Кусяка — I Українська Дивізія „Галичина", Анна Ратич — старшина УСС, Ольга Томашівська — Українсько-Американська Жіноча Допомогова Організація, д-р Микола Дейчаківський — УЛТ, Іляна Шавяк — СУСТА, Віктор Мигаль — Студ. Громада ім Адама Коцка, Катерина Мураль — голова Комітету будови пам'ятника Лесі Українці, Михайлина Ставнича — ініціятор і заступниця голови будови пам'ятника Лесі Українці, інж. Ірина Кашубинська — член Комітету будови пам'ятника і голова ОРСУА. Ігор Пішкевич — ТУСМ, мгр Василь Ліщинецький — голова УЗО - Відділ УККА і голова Ділового Комітету, д-р Богдан Футей і д-р Володимир Базарко — члени Ділового Комітету.

Американським і українським національним гимнами започатковано ці величаві святкування. Перший відспівав, д-р Юрій Оришкевич, при акомпаньяменті Наді Воляник, а другий започаткував Хор „Дніпро" до якого долучилася вся святочна громада.

Молитву провів митрофорний протоієрей і декан о. Василь Олійник — відпоручник Архиєпископа Мстислава. Свято відкрила, голова Крайового Комітету інж. Стефанія Пушкар коротким словом, вітаючи представників американського уряду, українське духовенство, українські наукові установи, представників нашої централі УККА, крайових Центральних і Громадських Організацій. Професійних Товариств, Жіночих і молодечих Організацій. І вона сказала: „У цьому році сповнилося 100 років народження Лесі Українки. Сьогодні ми можемо бути щасливі і горді, що зібрані тут у городі української культури біля прекрасного пам'ятника Лесі Українки в приявності її рідної сестри Ізидори Косач - Борисової".

Зложення вінків - квітів у стіп Лесі Українки, вдячними їй представниками української громади, відбулося при повній мовчанці й піднесенім святочнім настрою маси громадян. Вінки складали маленькі, кількалітні діти, шкільна і студіююча молодь, старші і заслужені діячі нашої науки, жіночі, громадські і політичні провідники.

Перший вінок зложили наші малята зі Садочку 33-го Відділу СУА, та від багатьох інших установ і організацій. Від УНСоюзу поклала вінок п. Марія Душник — заступниця головного предсідника в товаристві: п. Ольги Бик із Клівленду — 364-го Відд. УНС, п. Михайла Кігічака — секретаря 240-го Відд УНС, і п. Ярослава Кравчука — секретаря 251-го Відділу УНСоюзу. Ті вінки передав Комітет до місцевого музею під опіку його директора проф. Леоніда Бачинського.

Святочне слово виголосив, професор Університету, в Едмонтоні — письменник д-р Ярослав Славутич. Святочна громада прийняла ту промову з вдоволенням і признанням.

Незвичайно зворушливою точкою було передання сестрі Лесі, пані Ізидорі Косач-Борисовій, пропам'ятної таблиці, що її виготовив мистець-скульптор Михайло Черешньовський, а її передали: голова Крайового Комітету і заступник голови УККА — інж. Стефанія Пушкар, о. шамбелян Мирослав Харина — заступник голови УККА, і голова Ділового Комітету, і голова Відділу УККА в Клівленді мгр Вас.. Ліщинецький. В той сам час передано землю з могили Лесі Українки привезену із Києва. Пані Ізидора Борисова щиро і зворушено дякувала цілій українській громаді і всім тим, що причинилися до величавих святкувань 100-річчя уродин її сестри Лесі Українки.

Голова централі СУА — Лідія Бурачинська вручила Грамоту признання і подяки Окружній Раді СУА в Клівленді, за ініціятиву і поставлення пам'ятника Лесі Українці в городі української культури в Клівленді. Грамоту вручено Катерині Мураль — бувшій голові Окружної Ради СУА і голові Комітету Будови Пам'ятника Лесі Українки, Михайлині Ставничій заст. голови Комітету Будови Пам'ятника і інж. Ірині Кашубинській — членові Комітету Будови Пам'ятника і теперішній голові Окружної Ради СУА в Клівленді.

У мистецькі програмі брали участь: Віра Левицька, артистка Українського театру і Юрій Денисенко — рецитаціями поем Лесі Українки, остання англійською мовою, жіночий хор „Дніпро", під мист. керівництвом Е. О. Садовського, хор „Дніпро" в мішаному складі з солістами д-ром Юрієм Оришкевичем — тенором і інж. Юрієм Полянським — баритоном. За виступи хору „Дніпро" на святі в 100-річчя уродин Лесі Українки належиться признання і подяка в першій мірі мистецькому керівникові Е. О. Садовському, а також всім хористам.

В наших святкуваннях взяли також участь Антоні Гарафолі — голова міської ради міста Клівленду, Ральф Перк голова Комітету національностей великого Клівленду і повітовий контролер, представник сенатора Огайо Віліяма Саґзбі Рой Кудукіз, вони всі три передали привіт і побажання з нагоди величавих святкувань української громади в Америці в 100-річчя уродин Лесі Українки. Сенатор Тефт прислав письмовий привіт.

Численно були заступлені представники поодиноких національних груп, а кожна група мала двох і більше репрезентантів: болгари, білорусини, хорвати, чехи, естонці, німці, греки, мадяри, латвійці, либанці, литовці, поляки, румуни, словаки, серби і словінці.

Українська Євангельсько-Реформована Церква в Америці надіслала щирий привіт за підписом пастора Володимира Боровського, який відчитав голова Ділового Комітету мгр Василь Ліщинецький.

Закінчуючи програму цих величавих святкувань, голова Ділового Комітету мгр В. Ліщинецький подякував всім представникам центральних, повітових і низових Організацій і Товариств, які так чисельно взяли участь у сьогоднішніх роковинах Лесі Українки, дякував присутньому духовенству і Ієрархам українських церков: Православній на чолі із Високопреподобним Владикою архиєпископом і митрополитом Мстиславом, Українській Католицькій на чолі із Їх Блаженством, верховним архиєпископом і митрополитом Кир Йосифом Сліпим та Українській Євангельсько - Реформованій Церкві на чолі із її Проводом.

На закінчення хор „Дніпро" відспівав молитву „Боже вислухай благання", а о. шамбелян Дмитро Гресько провів молитву.

Програмою цілої імпрези вели: д-р Богдан Футей, мгр Василь Ліщинецький і д-р Володимир Базарко.

Потреби і можливості нового динамізму

(Закінчення з 1-ої стор.)

ганізаторів і закликав представників Відділів Округи посилити організаційну працю тому, що членство і забезпеченева ділянка УНСоюзу є базою для широкої діяльности УНСоюзу. Сповнювання своїх обов'язків супроти УНСоюзу, УККА, громади і нашого народу назвав В. Сохан передумовою наших успіхів та досягнення навіть і найбільше трудної та віддаленої мети, на шляху до якої ми надто скоро зневірюємося або непотрібно споримо над маловажними справами.

Після доповідей відбулася дискусія, в якій порушено справи членської кампанії й діловодства секретарів Відділів, як і теми нашого громадського, релігійного та політичного життя. Доповідачі широко вияснювали та коментували порушені питання. Вкінці нарад зголосився до слова д-р Іван Ярош, який склав від імені УСТ „Чорноморська Січ" подяку УНСоюзові та „Свободі" за допомогу українській спортовій молоді, згуртованій в цьому Товаристві, яке теж має свій окремий Відділ УНСоюзу. Проводила нарадами президія у складі: Юліян Баранюк — голова Окружного Комітету, Володимир Роговський — секретар О.К., та Василь Салабун — касир О.К.

МІЖ КАНАДОЮ І ФРАНЦІЄЮ налагоджуються знову добрі взаємини. Канаду відвідав міністер закордонних справ Франції Моріс Шуман, а президент Помпіду заявив, що Франція бажає „підтримувати добрі зв'язки з Квебеком і добру згоду з Канадою".

МОСКВА ЗМОБІЛІЗУВАЛА пресу своїх комуністичних сателітів для кампанії проти Британії за видалення 105 совєтських дипломатів - шпигунів. Варшавська „Трибуна Люду" і празьке „Руде Право" в один голос твердять, що видалення совєтських „дипломатів" є інтригою Америки, яка придумала таку штуку, щоб перешкодити закріпленню мира в Европі та не допустити до европейської конференції безпеки.

Рідним, Приятелям і Знайомим подаємо сумну вістку, що 30-го вересня 1971 року, ранком, ненадійно відійшов у Вічність, проживши 67 років

бл. п.

ОЛЕКСА ШЕВЧУК

ПОХОРОНИ Дорогого Покійника відбулися в понеділок, 4-го жовтня 1971 р. з церкви св. Юрія в Ню Йорку на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокім смутку:

МАРІЯ ШЕВЧУК — дружина
ВАСИЛЬ ШЕВЧУК — сестрінок з Родиною
КАТЕРИНА ПАПУГА, кузинка з Родиною

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА та БАТЬКА

бл. п. ЮРІЯ ТАРАСА ГРУШКЕВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

дня 16 жовтня 1971 р. о год. 8-ій рано
в ЦЕРКВІ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПДМ у ГАМТРЕМКУ, Міш.

Родину, Приятелів, Знайомих та все Пластове Братство просимо про молитви.

ДРУЖИНА та ДІТИ

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. о. Крилошанина **ВАСИЛЯ СОЛОВІЯ**
складаю 5.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".
Філядельфія, Па. Олександер СМИШКЕВИЧ

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. о. Крилошанина **ВАСИЛЯ СОЛОВІЯ**
складаємо 15.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".
Філядельфія, Па. ДОМБЧЕВСЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 2-го жовтня 1971-го року, по короткій і важкій недузі відійшов у Вічність на 85-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий **БАТЬКО, ДЗЯДЗЬО і ПРАДЗЯДЗЬО**

бл. п.

СТЕФАН ЖУК

народжений 26-го грудня 1885-го року в Олешицях, повіт Радехів, Україна.

ПАНАХИДА в понеділок, 5-го жовтня 1971 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН у вівторок, 5-го жовтня 1971 р. о год. 8:30 рано з церкви св. Юра в Ню Йорку на український цвинтар у Факс Чейс біля Філядельфії, Па.

Горем прибиті:

ТАТІЯНА ОСАДЦА — дочка з мужем АПОЛІНАРІЄМ
ТИНЯ ОСАДЦА — внучка
ТАНЯ ДЕМЧУК — внучка з мужем ВОЛОДИМИРОМ і донечками: ЛЮБОЮ і ТАНЕЮ
ХРИСТИНА ПАВКСІС — внучка з мужем ІВАРОМ та донечками: ІНИС-МАРІЄЮ та АЛІНОЮ
МАРІЯ й ЕМІЛІЯ — сестри в Канаді
ФРІЦ ЖУК — братанок з дружиною МАРТОЮ в Німеччині
та близька і дальша Родина

Ділимося великим смутком, що у четвер, 23-го вересня 1971 року у місті Лос Анджелес, після тяжкої недуги, на 79-му році життя, відійшов у Вічність
СЛУГА БОЖИЙ
Української Православної Церкви у ЗСА

ПРОТОІЄРЕЙ

о. АНАНІЙ МИРОЩЕНКО

СОБОРНІ ПОХОРОННІ СЛУЖБИ відправили о. Протопресвітер Федір Білецький, Архимандрит Олександер Довгаль, Митр. Протоієрей Федот Шпаченко, о. Олексій Лімонченко та о. Лев Порендовський, які відбулися у церкві св. Андрія Первозванного у неділю, 26-го вересня 1971 року о 10-ій год. ранку, в четвер, 30-го вересня о 9-ій год. ранку, у п'ятницю, 1-го жовтня о 9-ій год. ранку.

ГОЛОВНА ПАНАХИДА — у п'ятницю, 1-го жовтня 1971 р. о 7-ій год. вечора в каплиці похоронного заведення, 444 Вермонт Евеню.

У суботу, 2-го жовтня 1971 р. о 8:30 ранку, в Соборі св. Софії — ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА, 1324 Савт Норманді.

У жалобі:

Пані-Матка — АННА МИРОЩЕНКО
син — інж. ІГОР МИРОЩЕНКО
невістка — ВАЛЕНТИНА МИРОЩЕНКО

Нова платівка Володимира Луцева

Недавно на полицях українських книгарень з'явилася нова платівка тенора Володимира Луцева. Назва нової платівки В. Луцева—„Мій Рідний Край". Вже сама її обгортка відразу збуджує у вас зацікавлення: всі наспівані пісні представлені на ній у формі барвистого віночка. Цю направду оригінальну й по-мистецькому виконану обгортку зробив Ростислав Глувко.

„Мій Рідний Край" має десять пісень. Усі вони пояснені англійською мовою, що безумовно є корисне для пропаґанди української пісні серед чужинецького світу. „Мій Рідний Край" різниться від інших платівок В. Луцева ще й тим, що тут, крім його сольових пісень, є дует із його дружиною Лесею. Мабуть, він рішився наспівати дует після великого успіху в виконанні попереднього—„Ставок заснув" („Думи й пісні").

Крім цього, платівка має сольоспів пані Ренати, оркестрове сольо й терцети—Рената, Володимир і Леся Луцеви. Вона поділяється на частину поважнішої музики й сучасну легшого жанру, що повинно бути запорукою популярности серед слухачів із різними музичними смаками.

Володимир Луців—один із небагатьох співаків на Заході, котрий завжди старається включити до свого платівкового репертуару ті пісні, які в Україні з відомих причин не появляються, й цим він збагачує скарбницю української музичної культури. Наприклад, пісню „Волошки" на слова Оксани Лятуринської, яка з великою ніжністю згадує про загиблих під Крутами юнаків. В. Луців виконує з великим зрозумінням та артистичним смаком.

Пісня „Спи, дитино моя"— це шедевр С. Людкевича на слова П. Карманського. В цій пісні В. Луців яскраво показує свої голосові спроможності й демонструє якої кляси співаком він дійсно є.

Новинкою, напевно, буде „Мій Рідний Край" на слова Гр. Чупринки, музика О. Бобикевича, який недавно помер у Мюнхені.

Акомпаньює В. Луцеву відома оркестра С. Норберта—нескрізь професійний ансамбль зі знаменитою секцією скрипок. С. Норберт зробив також окестрацію до кожної з наспіваних пісень, виказуючи при цьому повне зрозуміння всіх творів, з яких оркестра вив'язується знаменито. Очевидно, що в таких піснях, як „Спи, дитино моя" чи „Мій Рідний Край"—ідеальною була б велика симфонічна оркестра, але, мабуть, величезні кошти, зв'язані з цим, не дозволили на такий музичний супровід.

Друга сторона платівки починається піснею „Ой, хочить сон" у чудовому виконанні Ренати. Це співачка, яка має свою власну клясу, так би мовити, свій „мистецький штамп" у професійному світі, тож відтворена нею пісня захоплює великою ніжністю і смаком виконання.

Оркестра С. Норберта написується в пісні „Ой, не ходи, Грицю" з такою „вервою" виконання й тонким смаком оркестрації, що, я є певний, вона буде тішитися великим успіхом серед слухачів від 10 до 100 років.

У пісні—„Тихо над річкою" Рената і В. та Л. Луцеви витворили атмосферу тихої української ночі, й цей терцет звучить наче малий хор. Виконання захоплююче, і якщо взяти під увагу, що вони постійно не співають разом, то їхня зіспіваність та зіграність голосів подивугідна.

Платівка закінчується веселою піснею „Чорногора", що подана на обробці як сучасна українська пісня. Гармонізація у ній дійсно сучасна, й таке ж виконання. Вона напевно подобатиметься молоді. В останніх двох піснях зроблено певного роду новацію: взято ідентичну оркестрацію (як їх виконують і грають в Україні) та убрано, так би мовити, в модерну оркестрацію, чим С. Нoберт надав їм додаткової бравурности й цікавости.

Треба щиро поґратулювати В. Луцеву, Ренаті, Л. Луцевій, С. Норбертові, Р. Глувкові та фірмі „Хвилі Дністра" за платівку „Мій Рідний Край".

Як мені відомо, наш кобзар В. Луців із початком жовтня ц. р. відлітає в турне по ЗСА й Канаді.

Микола Верес

ДНІ УНСОЮЗУ ПІД ЧАС КРАЙОВОЇ КОНВЕНЦІЇ БРАТСЬКОГО КОНҐРЕСУ

(Закінчення з 1-ої стор.)

юзу взяли участь у цім святі.

Наступного дня, в неділю, 26-го вересня, в балевій залі готелю Денвер Гилтон відбувся великий концерт, який називають міжнародним, з уваги на те, що в нім взяли участь мистецькі групи різних братських Союзів, зокрема різних етнічних груп, що репрезентують мистецтво країн свого походження. В концерті взяла участь згадана вже танцювальна група „Черемош" з Міннеаполісу, яка вже вдруге виступала на такому концерті заходами та коштом Українського Народного Союзу. Вперше виступала ця група на пообідному концерті, що відбувся в 1966 р. в її ж місті Міннеаполісі. Як раніше, вона придбала найбільше признання з-поміж усіх учасників концерту. Концерт попередила коротка вступна промова, яку виголосив д-р Ярослав Падох, підмітивши мету концерту — познайомити приявних з красою й багатством мистецтва національних груп, які склалися на американську культурну мозаїку, називаючи при цьому українську групу. Міннеапольський „Черемош", який гідно зарепрезентував свою батьківщину. Програму виступу групи заповідала Леся Свінціцька.

Після концерту в одному з місцевих готелів відбувся Союзовий вечір-гостина, якої метою була зустріч екзекутивних урядовців УНСоюзу з місцевою громадою. Вечір відкрив голова місцевого Відділу УНСоюзу Кирило Левченко, а проводив програмою вечора секретар того ж Відділу Мирослав Кальба. Вітаючи гостей, а зокрема дружини гол. урядовців пп. Марію Лисогір і Стефанію Пуцило, оба союзові діячі підмічували вагу УНС для української громади і значення частіших зустрічей провідних діячів з тією ж громадою. На програму вечора склалися мистецький виступ д-ра Євгена Савчина, який відспівав ряд пісень при фортепіяновому супроводі Марії Венжівської. Гості: Й. Лисогір, д-р Анна Чопик, д-р Я. Падох і дир. П. Пуцило, дякували приявним за прийняття та гостину й поділилися з ними своїми міркуваннями й спостереженнями щодо загального громадського життя й особливої ролі, яку в ньому від майже вісімдесяти років виконує Український Народний Союз. Керівник вечора, головний радний М. Кальба, представив гостям приявних, зокрема представників місцевих установ з головою Відділу УККА Степаном Коцюбою на чолі. Місцевий Відділ „Провидіння" репрезентував мґр. Орест Колтунюк.

У вівторок, 28 вересня, в межах Конґресової конвенції відбулися річні збори Братської Секції Конґресу, якими проводив її голова д-р Ярослав Падох. Збори розпочалися молитвою, яку відмовив парох місцевої української католицької церкви о. Павло Смаль. Представляючи його, д-р Падох підмітив, що о. Смаль, подібно, як він самий, є новішим пришельцем з України, який на цій землі продовжує свою релігійну і суспільну службу. Під кінець зборів обрано нову управу Секції на найближчий рік, до якої, крім д-ра Падоха, як бувшого голови, ввійшов також головний касир Українського Робітничого Союзу п. Едвард Попіль, який на цій конвенції репрезентував УРСоюз разом з гол. секретарем Теодором Миником.

На закінчення зборів новообраний голова Секції, генеральний управитель братської організації „Сини Норвеґії" з Міннеаполісу, Денис Соргайм, подякував дотеперішньому голові Я. Падохові за його заслуги для Секції та вручив йому почесну плякету з відповідним написом. На перших нарадах екзекутиви Братської Секції, що відбулися в середу 29-го вересня, схвалено влаштувати концерт в межах Конвенції Братського Конґресу наступного року, що відбудеться в Далласі, в стейті Тексас.

Заходами інж. Мирослава Кальби українська союзова делеґація відвідала в понеділок, 27-го вересня губернатора стейту Колорадо й провела з ним півгодинну розмову про сучасне положення України, яку губернатор в короткому часі має намір відвідати. Губернатор виявив велике знання української проблеми, що слід зарахувати на активність місцевої української громади. У відвідинах губернатора взяли участь представники УНСоюзу П. Лисогір з дружиною Марією, д-р Анна Чопик, П. Пуцило з дружиною Стефанією, д-р Я. Падох та М. Кальба.

Як „пустити" 200 000 дол. за два роки

Сан Педро, Каліфорнія. — Для родини Л. Гірена „пустити" за 2 роки 200 000 долярів виявилось аж ніяк не важко та при сучасній дороржнечі це, мабуть, було б не важко і для інших. Діставши два роки тому у спадщину двісті тисяч долярів, родина Гіренів у соняшній Каліфорнії, складена з батька-матері й двох сестер і двох братів, купила нові авта „для наших хлопчиків", вантажне чимале авто, досить гарний будинок, апарат „гайфай" за 2 000 долярів, чимало різного одягу, „понаправляли нарешті всі зуби", чимало разів побували у психіятрів „для лікування", очевидно, неіснуючих хворіб; купили різне спортово-рибальське причандалля і багато мандрували: на одному авті вони за рік проїхали 200 000 миль — рівно стільки, скільки до останнього доляра витратили за два роки.

Чи родина Гірінів шкодує? Ні, не шкодує. Не було в родині ніяких суперечок, як витратити гроші: „Ми всі спільно попрацювали над тим, щоб їх витратити".

ЗНОВ ЧЛЕНОМ УНС

ROMANYSZYN
JERRY
AF 11759153
26

Ярослав Романишин, який відбув 4-річну службу в летунстві ЗСА, в тому один рік у В'єтнамі, став поновно членом УНСоюзу після щасливого повороту домів. Ярослав, як і його батьки, є членом 353-го Відділу УНСоюзу в Ню Бронсвік, Н.Дж.

Інж. Е. Бачинський переобраний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пого інж. Богдана Лучаківського хвилиною мовчанки та збіркою на Енциклопедію Українознавства в Сарселі, замість вінка на могилу. — На голову переобрано лісмайстра інж. Евстахія Бачинського. Членами Управи стали: інж. Ю. Козак, лісн. П. Грицак, інж. Е. Дорош й інж. Д. Ґече. До Редакційної Колеґії увійшли: інж. І. Вінтоняк, інж. Я. Зубаль, інж. М. Левицький й інж. Р. Кобринський. Контрольна Комісія: інж. А. Ґудзовський, інж. Р. Яримович і лісничий Л. Пришляк. Після Загальних Зборів відбувся бенкет, під час якого Іван Керницький (Ікер) відчитав веселий фейлетон-оповідання про своє „перше знайомство з лісом", я ким він „споріднений" через своїх вуйків гайових. — На Збори й бенкет прибули деякі члени навіть з далеких міст, як ось лісничий Евген Людкевич з Каліфорнії.

ШПИГУНСЬКИЙ СКАНДАЛ

(Продовження зі стор. 2-ої)

Ґері Поверса, що його розвідчий літак „У-2" большевики збили над совєтською територією в 1960 році і використали ту подію для зірвання Паризької конференції на вершинах. І ось в минулому тижні щоденник „Лондон Івнінґ Ньюз" приніс вістку, що до Британії втік ближче неназваний совєтський високий старшина, який привіз з собою, між іншими цінними відомостями, листу совєтських шпигунів, які діють в Британії. Офіційно не потверджено цієї вістки, зате виявлено, що втік службовик торговельної місії СССР у Лондані, Олег Ліялін, який зрадив шпигунські тайни.

Неначе на потвердження тієї вістки британський уряд проголосив два листи міністра закордонних справ лорда Алекса Даґлеса Гюма до совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика з грудня минулого і серпня цього років та офіційну ноту, в якій уряд Британії повідомляє про видалення з Британії 90-ох совєтських дипломатів" і заборону в'їзду дальшим 15-ом, які виїхали, маючи поворотні британські візи. Совєти зголосили протест і загрозили відплатними засобами, себто видаленням британців з СССР. Очевидно, британський уряд був згори приготований на совєтські репресії, але рішився на цей драстичний і в історії міжнародних зв'язків небувалий крок масового видалення дипломатів-шпигунів, ствердивши офіційно, що їх діяльність „загрожує безпеці країни". Ця подія стала міжнародною сенсацією, яка може мати поважні політичні наслідки, поставивши під знак запиту пляновану большевиками пан-европейську конференцію безпеки. Бо який глузд мають всі договори з Совєтським Союзом про „безпеку", коли водночас його величезний шпигунсько - підривний апарат постійно, пляново й систематично ту безпеку підриває?!

Совєтському урядові, очевидно, ця справа не може бути приємною, але він може потішати себе, що світ мусить рахуватися з його мілітарною силою і що методи совєтського правління вже настільки скомпромітовані, що ніщо вже їх скомпромітувати не всилі.

і. к-н

НОВА КОНТРОЛЯ ЛІКІВ

(Продовження зі стор. 2-ої)

не, різні комбінації стимулюючого ліку амфетаміни навіть пропонуються взагалі не приписувати для широкого вжитку, як, наприклад, для зменшення апетиту при дієті на втрату ваги, а лише у випадку інших, медично оправданих, станів здоров'я. Усі насонні середники, седативи барбітурного характеру, чимало транквілюючих ліків для заспокоєння нервової системи і т. д. обмежено у приписуванні тим, що вони всі мусять мати писану рецепту, не можуть відпускатись на телефонічне зарядження лікаря, хіба у винятковых випадках дуже малою кількістю на день - два, поки пацієнт зможе відвідати лікаря та дати оправдану причину для потреби вживання таких ліків. Так, як раніше із наркотиками, так тепер з багатьма різними ліками, лікар мусить вести докладні записки і відносно роду приписаних ліків, і медичних причин для такого приписання.

Одним із важливих кроків у контролі ліків є зокрема той, що індустрія, яка виробляє наркотики, седативи, транквілюючі ліки та стимулянти, підпадає під суворішу контролю виробництва та продажу до аптек. З цим можна сподіватись меншої кількости різних грізних ліків на чорному ринкові. Якщо взяти до уваги також різні заходи уряду з іншими країнами у формі різних міжнародних домовлень щодо контролі виробництва, збуту та розповсюдження грізних ліків, то справді треба сподіватись далеко менше руху ліків на скритому ринкові для всяких людей, а в тому і для молоді. Суворі приписи щодо відпущення ліків лікарськими канцеляріями та аптеками, менша та контрольована продукція ліків, менша наявність їх на чорному ринкові напевно принесе бажані результати.

Звичайно, освідомлення громад та кожної людини зокрема в цій ділянці — це основні заходи. Справді медично оправдані ліки — це потреба, але надуживання їх — це груба помилка, яка відбивається і на цілому суспільстві, і на самій людині, яка їх надуживає.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЕНСЕС ЛУСКО, членка УНС Відд. ч. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестер, Н. Й., померла 1 липня 1971 р. на 54-му році життя. Покійна народилася у Рочестері. Стала членкою УНСоюзу в 1926 році. Полишила в смутку мужа Броніслава, маму Катерину, брата Володимира, сина Роналда, 6 племінниць. Похорон відбувся 5 липня з пох. заведення до церкви Царя Христа, відтак на цвинтар Голи Сепалкер при участи родини, знайомих й членів Т-ва.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Попович, секретар

МИКОЛА ПАКАНІК, — член УНС Відд. ч. 204 Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, помер 9 липня 1971 р. на 66-му році життя. Покійний народився в Дудинці - Сянок Став членом УНСоюзу в 1924 році Полишив в смутку дружину Анну. Похорон відбувся 13 липня 1971 року.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Палідвор, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

.... Zip Code ......

ТАРЗАН, Ч. 6632. Тарзан завів розмову з волоцюгою

I, TARZAN, A HUNGRY MAN, GREET YOU, FRIEND VAGABUNDO! IT IS GOOD TO CROSS TRAILS WITH ONE WHO HAS MEAT FOR A FEAST!
KAI! A MAN WITH YOUR STRENGTH SHOULD KILL HIS OWN MEAT! THERE IS NO FOOD HERE I CAN SHARE WITH YOU. I ATTEND THIS FIRE-BUT IT BELONGS TO ANOTHER!
IT IS I, A POOR CRIPPLE, UNABLE TO WALK ON DEAD LEGS, WHO MUST DEPEND ON OTHERS TO HUNT MY MEAT! YOU HAVE STRONG LEGS! CONTINUE YOUR JOURNEY, STRANGER!
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Я, Тарзан, голодний муж, поздоровляю тебе, приятелю-Волоцюго! Добре пересікти шлях когось, хто має м'ясо на пир!

Гей-гей! Чоловік з твоєю силою повинен сам собі роздобути м'ясо. Тут нема харчу, яким я міг би поділитись з тобою. Я сиджу при цьому вогнищі, але воно належить комусь іншому.

Це я, нещасний каліка, який не може ходити на мертвих ногах, який залежить від інших, що на ловах добувають йому м'ясо! Ти маєш сильні ноги! Йди своєю дорогою, чужинце.